

ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΤΥΧΗ, ΑΓΑΘΗ,
ΕΔΩΞΕ ΤΗ, ΑΚΑΔΗΜΙΑ, ΑΘΗΝΩΝ
ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟΝ ΝΕΑΣ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΩΣ
ΠΙΕΡΙΑΣ "Ο ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ",
ΕΡΓΑΙΝΕΣΑΙ

Μαρτυρία του Κων/νου Χαριτόπουλου
και του Παναγιώτη Αδαμίδη απο τον Όφι
στην δημοσιογράφο Ελένη Γαζή
του Κέντρου Μικρασιατικών
Σπουδών το 1965

Ο οικισμός Ζησινό (Sisino, Bölümlü)

Ο οικισμός Ζησινό, κτισμένος σέ πλαγιά στην κοιλάδα του Όφειως ποταμού, βρισκόταν 15 χλμ. Ν-ΝΑ του Σολακλί, 29 χλμ. ΝΑ τής Ριζούντας καί 54 χλμ., ΝΑ τής Τραπεζούντας. Διοικητικά υπαγόταν στο καϊμακαμλίκι του Σολακλί, στο μουτεσαριφλίκι τής Ριζούντας καί στο βαληλίκι τής Τραπεζούντας. Έκκλησιαστικά ανήκε στη μητρόπολη Τραπεζούντος. Επρόκειτο γιά οικισμό μέ μεικτό πληθυσμό. Οι Έλληνες κάτοικοι, 30 περίπου οικογένειες, προέρχονταν από την περιοχή των Σουρμένων καί μιλούσαν ποντιακά. Κατοικούσαν σέ ξεχωριστό μαχαλά (Ρωμανάντων ή Ρωμανάντος), στο κέντρο του όποιον υπήρχε ή εκκλησία, αφιερωμένη στον Άγιο Γεώργιο, καί δημοτικό σχολείο. Η οικονομία του οικισμού βασιζόταν κυρίως στή γεωργία καί την κτηνοτροφία. Οι κάτοικοι διέθεταν μεγάλο μέρος τής παραγωγής τους, κυρίως φρούτα καί κτηνοτροφικά προϊόντα, στην αγορά του Σολακλί. Στον οικισμό υπήρχαν επίσης πολλοί τεχνίτες (ράφτες, παπλωματάδες, ξυλουργοί καί σιδηρουργοί) καί αγωγιάτες, οι οποίοι εργάζονταν συνήθως σέ περιοχές εκτός τον οικισμού. Μέ τήν Ανταλλαγή, οι περισσότεροι κάτοικοι τής περιοχής εγκαταστάθηκαν στο χωριό Παρανέστιο τής Δράμας.

«Στό αναμεταξύ είχανε γίνει κι από τους Ρωμιούς πολλά στραβά»

Μαρτυρία Κωνσταντίνου Χαριτόπουλου
(Νέα Τραπεζούντα Κατερίνης)

Πάσχα του 1916 ήρθαν οι Ρώσοι στα μέρη μας. Από Τραπεζούντα πήγαν Σούρμενα κι από κει σέ μας. Απόγεμα φτάσανε στο χωριό τό δικό μας. Έγινε παράκληση στην εκκλησία μας, τόν Άι-Γιώργη. Είχανε μαζί τους δικό τους παπά, Ρώσο, λειτούργησε κι ο δικός μας κοντά. Ο στρατός προχώρησε, έμεινε οπισθοφυλακή μόνο. Τό τάγμα πού μπήκε ήτανε κοζάκικο. Όσοι δικοί μας ξέρανε ρούσικα από τή Ρουσία, μιλούσαν
συνέχεια στη σελ. 10

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ "ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"
Ν. ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑΣ Ν. ΠΙΕΡΙΑΣ

Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Αρ. Φύλλου 119 Χορτοθήρης - Αλωνάρης - Σταυρίτες (Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος) 2016

Οφίτικο Συναπάντεμα στη Νέα Τραπεζούντα Πιερίας 14-15 Αυγούστου

Αποψη του κόσμου που τίμησε και φέτος το Οφίτικο Συναπάντεμα.

Το καθιερωμένο αντάμωμα των απανταχού Οφιτών, μελών και φίλων του συλλόγου μας πραγματοποιήθηκε και φέτος στην κεντρική πλατεία του χωριού μας στην Νέα Τραπεζούντα την Κυριακή 14 Αυγούστου και την Δευτέρα 15 Αυγούστου. Πολύς ο κόσμος και φέτος που τίμησε και τις δύο ημέρες του Οφίτικου Συναπαντέματος, με τους Οφίτες από παλιά μέρη της πατρίδας μας, αλλά και Οφίτες κάτοικοι του εξωτερικού να δίνουν για μια ακόμη χρονιά βροντερό παρόν σ' αυτήν την σημαντική εκδήλωση που πραγματοποιεί κάθε χρόνο τον μήνα Αύγουστο ο σύλλογός μας ο «Αλέξανδρος Υψηλάντης».

Μαζί βέβαια με τους Οφίτες συνδιασκέδασαν και πολλοί Πόντιοι και μη, από την ευρύτερη περιο-

χή της Πιερίας, και πολλοί φίλοι του συλλόγου οι οποίοι με την δυναμική τους παρουσία δίνουν κάθε χρόνο ένα ξεχωριστό χρώμα στο Οφίτικο Συναπάντεμα. Για μία ακόμη χρονιά και συγκεκριμένα και τις δύο ημέρες της εκδήλωσης, το παρόν έδωσαν τα μέλη του χορευτικού συγκροτήματος «ΧΟΡΟΝ ΕΒΙ» (χορόν εβί) από την Κωνσταντινούπολη οι οποίοι κατάγονται από διάφορα μέρη του αλησμόνητου Πόντου, και ταξίδεψαν από την πόλη με πρωταρχικό σκοπό να βρεθούν και πάλι στο Συναπάντεμα των Οφιτών και να χορέψουν κάτω από τους ήχους της παραδοσιακής μας λύρας μέχρι τις πρωινές ώρες.

συνέχεια στη σελ. 3

Νέα Τραπεζούντα - Κυριακή 11 Σεπτεμβρίου

Υψηλάντειος Αγώνας Δρόμου

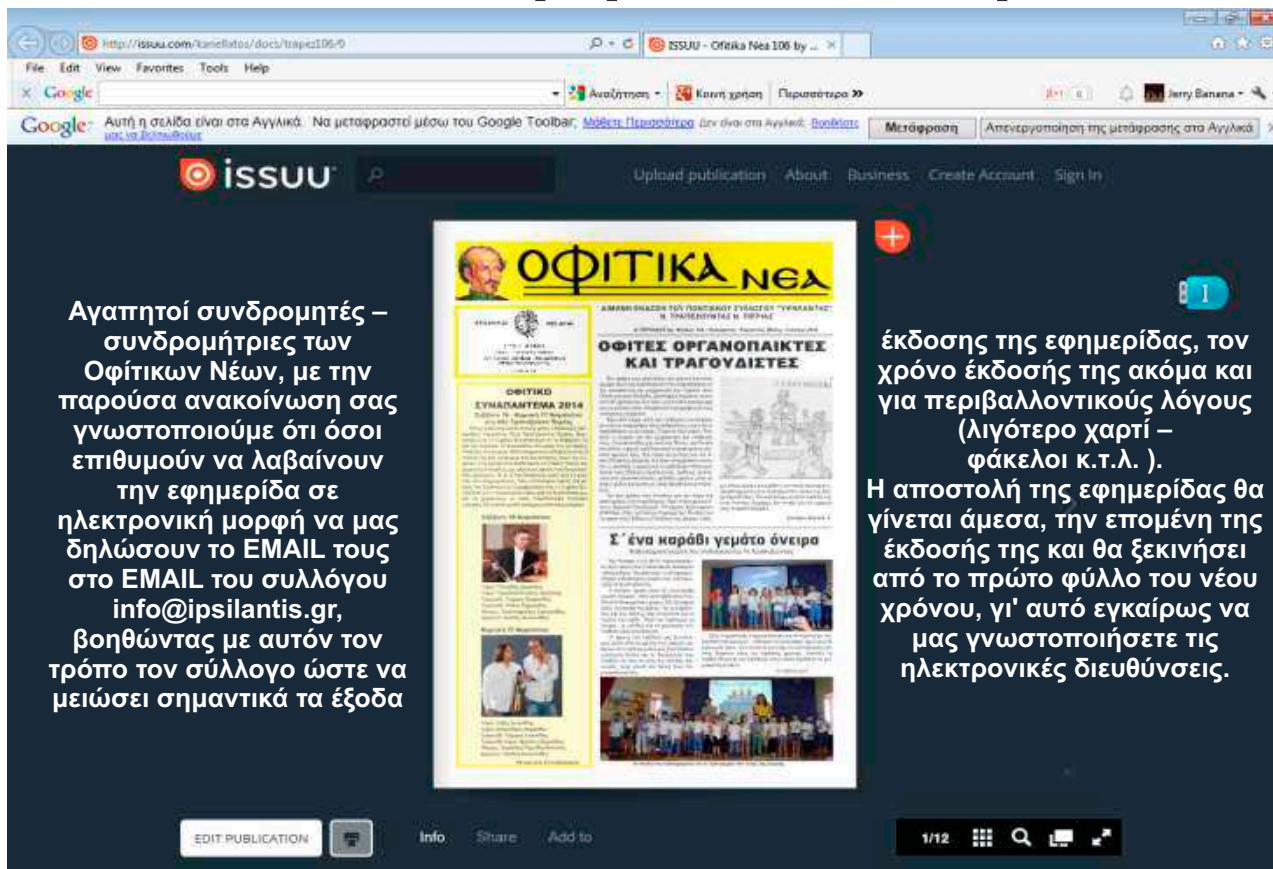
Οργανωτική και αγωνιστική επιτυχία για μια ακόμη φορά

Εκκίνηση του αγώνα των 10 χιλ. από το κέντρο της Νέας Τραπεζούντας.

σελ 4-5

Γνωστοποίηση - Ανακοίνωση

Αγαπητοί συνδρομητές – συνδρομητρίες των Οφίτικων Νέων, με την παρούσα ανακοίνωση σας γνωστοποιούμε ότι όσοι επιθυμούν να λαβαίνουν την εφημερίδα σε ηλεκτρονική μορφή να μας δηλώσουν το EMAIL τους στο EMAIL του συλλόγου info@ipsilantis.gr, βοηθώντας με αυτόν τον τρόπο τον σύλλογο ώστε να μειώσει σημαντικά τα έξοδα έκδοσης της εφημερίδας, τον χρόνο έκδοσής της ακόμα και για περιβαλλοντικούς λόγους (λιγότερο χαρτί – φάκελοι κ.τ.λ.). Η αποστολή της εφημερίδας θα γίνεται άμεσα, την επομένη της έκδοσής της και θα ξεκινήσει από το πρώτο φύλλο του νέου χρόνου, γι' αυτό εγκαίρως να μας γνωστοποιήσετε τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ ΓΙΑ ΤΑ «ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

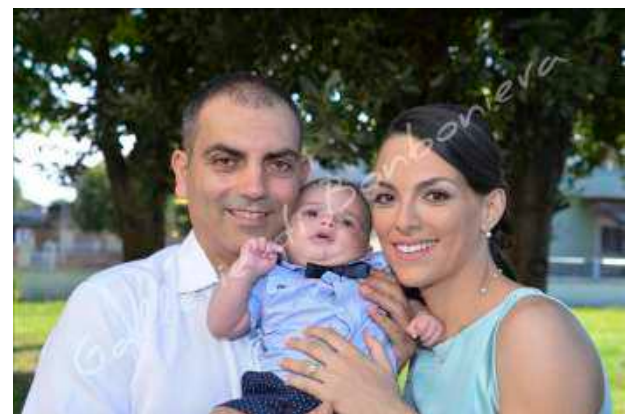
Λυκίδης Κων. Αναστάσιος	10 €
Βασιλειάδου Ειρήνη	10 €
Παπαδόπουλος Γεώργιος	25 €
Γεωργιάδης Π. Χρήστος	20 €
Ταχτσίδου Γεωργία	20 €
Σωματαρίδης Γεώργιος-Ευαγ.	10 €
Αθανασιάδης Κων. Ηλίας	20 €
Κοντογιάννη Αφροδίτη	10 €
Αβραμίδης Α. Βασίλειος	10 €
Αβραμίδης Α. Νικόλαος	10 €
Αβραμίδης Α. Δημήτριος	10 €
Μαυρόπουλος Βασίλης	20 €

τα ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ μας

Βαπτίσεις:

Την Κυριακή 21 Αυγούστου ο Παναγιώτης Σπηλιωτακόπουλος και η Σταυρούλα Παπαργυροπούλου βάπτισαν την κόρη τους στον Ι. Ναό Αγίου Σπυρίδωνα Μάρμαρα Αιγείρας του Ν. Αχαΐας, με ανάδοχο την Αγάπη Παναγιωτή που έδωσε στη νεοφώτιστη το όνομα Ελεονώρα.

Την Κυριακή 21 Αυγούστου ο Βασίλης Δαμαλής και η Ευδοξία Αραβίδου του Γεωργίου βάπτισαν τον γιο τους στον Ι. Ναό των Δώδεκα Αποστόλων Κορινού, με αναδόχους τους Αναστάσιο Ζηκάρη και Ιωάννα Μπούσιου που έδωσαν στο νεοφώτιστο το όνομα Δημήτριος.

Απεβίωσαν:

Την Τετάρτη 17 Αυγούστου απεβίωσε ο Χατζηιωαννίδης Βασίλειος του Ηλία, σε ηλικία 88 ετών κάτοικος Κατερίνης.

Την Πέμπτη 18 Αυγούστου απεβίωσε ο Γεώργιος Μεγαλόπουλος σε ηλικία 89 ετών κάτοικος Λειβαδίων Νέας Τραπεζούντας.

Επιτυχόντες σε Α.Ε.Ι και Τ.Ε.Ι με Οφίτικη καταγωγή

Γρηγοριάδου Όλγα του Δημητρίου και της Αικατερίνης Βουγιουκλή, εισαχθείσα στο τμήμα Ιατρικής του Α.Π.Θ.

Γρηγοριάδης Ευάγγελος και Γρηγοριάδης Αθανάσιος του Σάββα και της Μαρίας Αλεξιάδου εισαχθέντες στα τμήματα Γερμανικής και Αγγλικής Φιλολογίας αντίστοιχα του Α.Π.Θ.

Παπαδόπουλος Μάνος του Σταύρου και της Μαρίας, εισαχθείς στο Τμήμα Ψηφιακών Μέσων και Επικοινωνίας των Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας (Καστοριά)

Ανακοίνωση

Τον Οκτώβριο ξεκινούν τα μαθήματα στο τμήμα εκμάθησης λύρας του συλλόγου μας, καθώς και στα τμήματα ζωγραφικής ενηλίκων και παιδών, όπως και στο τμήμα Βυζαντινής και παραδοσιακής μουσικής. Όσοι και όσες μικροί και μεγάλοι επιθυμούν να εγγραφούν στα παραπάνω τμήματα του συλλόγου μας να επικοινωνήσουν, όσον αφορά το τμήμα εκμάθησης λύρας με τον κ. Αμπερίδη Δημήτριο στο τηλέφωνο 6974491066, για τα τμήματα ζωγραφικής με το μέλος του Δ.Σ. την κ. Ελένη Αδαμίδου στο τηλέφωνο 6989467896 και για το τμήμα της χορωδίας με τον πρόεδρο του συλλόγου κ. Βασίλη Παραδεισόπουλο στο τηλέφωνο 6937054415.

Από το Δ.Σ. του Συλλόγου
«Αλέξανδρος Υψηλάντης».

Διάθεση του DVD της Ποντιακής Συναυλίας, που διοργάνωσε ο Σύλλογος μας επ' ευκαιρίας των 80 ετών Πολιτιστικής δράσης του.

Ο Μ.Π.Σ Αλέξανδρος Υψηλάντης Νέας Τραπεζούντας Πιερίας διαθέτει προς πώληση το DVD με την Μουσική Εκδήλωση αφιερωμένη στους χορούς και στα τραγούδια του Πόντου που διοργάνωσε πέρυσι τον Ιούνιο στην πλατεία της Νέας Τραπεζούντας επ' ευκαιρίας των 80 ετών Πολιτιστικής δράσης και προσφοράς του Συλλόγου.

Για πρώτη φορά στην Πιερία έγινε μια αναδρομή στα τραγούδια και στους χορούς του Πόντου και συγκεκριμένα την Παρασκευή 19-Ιουνίου -2009 καταξιωμένοι καλλιτέχνες και τα χορευτικά τμήματα των Συλλόγων ΜΠΣ Αλέξανδρος Υψηλάντης και Εύξεινος Πόντος Κορινού παρουσίασαν ένα πλούσιο μουσικό αφιέρωμα στους χορούς, στα τραγούδια και στα όργανα πολλών περιοχών του Πόντου όπως της Παφρας, της Αργυρούπολης, του Καρς, της Ματσούκας, του Ακ Νταγ Μαντεν, της Κερασούντας της Τραπεζούντας και του Όφη.

Η εκτέλεση των τραγουδιών έγινε με τα παραδοσιακά όργανα που είχε η κάθε περιοχή του Πόντου όπως ο ζουρνάς, το νταούλι, το σιλιάβλι, το αγγέλιο, ο κεμα-

νές το ούτι, ο νταϊρές, η λύρα, το κλαρίνο, το με'ν, και το ακορντεόν. Έπαιξαν και τραγούδησαν: Παναγιώτης Ασλανίδης (τραγούδι-λύρα), Γιώτης Γαβριηλίδης (τραγούδι), Πέλα Νικολαΐδου (τραγούδι), Στέργιος Ζιμπλιάδης (τραγούδι), Βασίλης Τοπαλίδης (τραγούδι), Χρήστος Χαραλαμπίδης (τραγούδι), Λευτέρης Ραφαηλίδης (λύρα), Βαγγέλης Παραδεισόπουλος (λύρα -νταϊρέ), Γιώργος Πουλαντζακλής (κεμανέ), Μιχάλης Σιώπης (κλαρίνο), Δημήτρης Παπαδόπουλος (σιλιάβλι-αγγέιο-ζουρνά), Κώστας Σαχινίδης (ακορντεόν), Βασίλης Κασσιούρας (ούτι), Αλέξανδρος Αλχαζίδης (νταούλι), Σταύρος Χαραλαμπίδης (νταούλι), Μπάμπης Ραφαηλίδης (νταούλι).

Την καλλιτεχνική επιμέλεια και διεύθυνση του μουσικοχορευτικού προγράμματος είχε ανέλαβε ο Παναγιώτης Ασλανίδης. Η βιντεοσκόπηση, ηχοληψία και το μοντάζ έγιναν από επαγγελματίες τεχνικούς.

Το DVD διατίθεται προς πώληση αντί 15 ευρώ. Τηλέφωνο 6937054415, 6977880540

ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

Δίμηνη έκδοση
ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"
Ν. ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο ο πρόεδρος του Συλλόγου
ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ: Βασίλης Παραδεισόπουλος 6937054415

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Τηλέφωνο - Fax: 23510 91291, E-mail: info@ipsilantis.gr

WEB SITE: www.ipsilantis.gr

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Δ.Σ. Συλλόγου

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τερζίδης Αριστείδης

Μεγαλόπουλος Ιωάννης

Σεϊταρίδης Δημοσθένης

Τερζίδης Βασίλειος

Εκτύπωση: Τυπογραφείο "Παναγιωτής - 23510 23625

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού

Φυσικά πρόσωπα: 10 ευρώ

Σύλλογοι - Κοινότητες: 30 ευρώ

Τράπεζες - Επιχειρήσεις Α.Ε. 45 ευρώ

Εξωτερικού:

Για χώρες Ευρώπης 25 ευρώ

Για άλλες Ηπείρους 30 δολ. ΗΠΑ

Επιταγές - εμβάσματα:

Εφραιμίδης Βασίλης - Ταμίας (6976806391)

60100 Νέα Τραπεζούντα

*Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται

*Τα κείμενα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών τους και όχι του Συλλόγου "ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας ευχαριστεί τον κ. Κουσιάνη Αθανάσιο για την προσφορά δύο πυροσβεστήρων στο σύλλογό μας.

Με τιμή το Δ.Σ. του Συλλόγου
«Αλέξανδρος Υψηλάντης Νέας Τραπεζούντας»

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο Σύλλογος Υψηλάντης ευχαριστεί την οικογένεια του Κώστα Αδαμίδα (Τουλουμτσή) από τον Καναδά, για την προσφορά αριθμού τόμων Ιστορίας του Ποντιακού Ελληνισμού.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου
«Αλέξανδρος Υψηλάντης Νέας Τραπεζούντας»

Συγχαρητήρια

Συγχαρητήρια στον Σωτήριο Κλάψα του Βασιλείου και της Ελένης Σουντουλίδου που αποφοίτησε από την Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, στον οποίο και ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

Με αγάπη
Η οικογένεια του.

Αλέξης Παρχαρίδης στο τραγούδι και Γιάννης Σανίδης στη λύρα στο πρόγραμμα του φετινού Οφίτικου Συναπαντέματος.

Αλέξανδρος Αλχαζίδης στη λύρα και Χρήστος Συρανίδης στο τραγούδι.

ΟΦΙΤΙΚΟ ΣΥΝΑΠΑΝΤΕΜΑ

Συνέχεια από τη σελ. 1

Στο καλλιτεχνικό μέρος του διημέρου συμμετείχαν, την Κυριακή 14 Αυγούστου στη λύρα οι Βασίλης Ιωαννίδης, Αλέξανδρος Αλχαζίδης, Χαράλαμπος Χαραλαμπίδης, και στο τραγούδι οι Γιώργος Στεφανίδης, Χρήστος Συρανίδης, Σταύρος Χαραλαμπίδης, ενώ λύρα έπαιξαν για πρώτη φορά σε Οφίτικο Συναπάντεμα και οι Χρήστος Τερζίδης και Νικόλαος Πετρίδης. Την Δευτέρα 15 Αυγούστου λύρα έπαιξαν οι Γιάννης Σανίδης, Βαγγέλης Παραδεισόπουλος, ενώ τραγούδησαν οι Αλέξης Παρχαρίδης, Βασίλης Τοπαλίδης. Στα κρουστά 14 και 15 Αυγούστου έπαιξαν οι Βαγγέλης Παραδεισόπουλος και Γιώργος Γιασάρης αντίστοιχα και στο αρμόνιο ήταν και τις δύο ημέρες ο Κώστας Αντωνιάδης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του συλλόγου μας ευχαριστεί όλους και όλες που παρευρέθηκαν στο φετινό Οφίτικο Συναπάντεμα, ιδιαίτερα δε ευχαριστεί τους χορηγούς της εκδήλωσης και τους εθελοντές και εθελόντριες μικρούς και μεγάλους που βοήθησαν αγόγγυστα σε όλα τα πόστα που απαιτείτο για την επιτυχή πραγματοποίηση του Οφίτικου Συναπαντέματος.

Θερμές ευχαριστίες σε όλα τα τοπικά μέσα ενημέρωσης

Από το Δ.Σ. του
Συλλόγου «Αλέξανδρος Υψηλάντης»

Ο Βασίλης Τοπαλίδης στο τραγούδι με τον Βαγγέλη Παραδεισόπουλο στη λύρα.

Ο Γιώργος Στεφανίδης στο τραγούδι με τον Βασίλη Ιωαννίδη στη λύρα.

Οι νεαρές κυρίες του συλλόγου όπως πάντα με το χαμόγελο στην προετοιμασία των φαγητών.

Πετρίδης Κωνσταντίνος και Σταύρος Παπαδόπουλος στο χώρο της κουζίνας.

Υψηλάντειος Αγώνας Δρόμου

Αναμνηστική φωτογραφία με συμμετέχοντες στον αγώνα και μελών των εθελοντικών ομάδων που βοήθησαν για την ομαλή διεξαγωγή του αγώνα.

Μεγάλη οργανωτική και αγωνιστική επιτυχία σημείωσε και φέτος ο Υψηλάντειος Αγώνας Δρόμου (ΥΑΔ) ο οποίος διεξήχθη στη Νέα Τραπεζούντα Πιερίας την Κυριακή 11 Σεπτεμβρίου. Ο Μορφωτικός Ποντιακός Σύλλογος Νέας Τραπεζούντας «Αλέξανδρος Υψηλάντης», ο Οργανισμός Πολιτισμού, Παιδείας, Αθλητισμού και Πρόνοιας του Δήμου Κατερίνης, καθώς και η Περιφερειακή Ενότητα Πιερίας διοργάνωσαν για ακόμη μία χρονιά έναν υπέροχο από κάθε άποψη αγώνα. Ο αγώνας έφερε την στήριξη του ΑΠΣ Δρομέων Πιερίας «ΖΕΥΣ».

Στο αγωνιστικό κομμάτι των 10 χλμ οι συμμετέχοντες έφτασαν τους 164. Πρώτος έκοψε το νήμα ο **ΚΑΡΑΤΖΙΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ** (Salonica Tennis Club) με 38:39. Δεύτερος ήταν ο **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΚΟΣΜΑΣ** (Ανεξάρτητος) με 39:49 και τρίτος ο **ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ ΣΥΜΕΩΝ** (ΑΠΣΔ Πιερίας «ΖΕΥΣ») με επίδοση 40:18.

Στις γυναίκες, πρώτη ήταν, για άλλη μια χρονιά, η **ΣΟΥΛΙΩΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ** (ΑΠΣΔ Πιερίας «ΖΕΥΣ») με 51:04, δεύτερη η **ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ – ΠΑΠΑΣΙΜΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ** (Καλλιθέα Καστοριάς) με 53:16 και τρίτη η **SEDLACKOVA HELENA** (Ολύμπιοι Δρομείς Λεπτοκαρυάς) με 53:18.

Στην περιπατητική διαδρομή των 5 χλμ συμμετείχαν 72 περιπατητές διαφόρων ηλικιών οι οποίοι περπάτησαν στην κυκλική διαδρομή μεταξύ των χωριών Κάτω Αγίου Ιωάννη και Νέας Τραπεζούντας.

Το ιδιαίτερα καλαίσθητο μετάλλιο, το αθλητικό σακίδιο, το καπέλο με το λογότυπο του αγώνα και τα μπλουζάκια της διοργάνωσης που μοιράστηκαν στους μικρούς συμμετέχοντες και τα οποία έφεραν το μήνυμα "ΤΟ ΤΡΕΞΙΜΟ ΕΙΝΑΙ ΥΓΕΙΑ" ήταν μερικές μόνο από τις παροχές που είχαν όσοι συμμετείχαν στον Υψηλάντειο Αγώνα Δρόμου 2016.

Το φιαλίδιο κρασιού σε όλους τους συμμετέχοντες προσέφερε η εταιρία «Τσάνταλης Α-Ε», ενώ τα φρούτα ήταν ευγενική χορηγία της «ΖΕΥΣ Ακτινίδια ΑΕ». Τα παγωτά που προσφέρθηκαν σε μικρούς και μεγάλους συμμετέχοντες ήταν μια ευγενική χορηγία του Φώτη Τσαρούχα, δρομέα και φίλου του Υψηλάντειου. Τα αθλητικά δώρα τα οποία κληρώθηκαν σε επτά τυχερούς/-ες ήταν προσφορά του καταστήματος αθλητικών ειδών «Ζιώγας» στην Κατερίνη. Το ατομικό ποντιακό γεύμα, φτιαγμένο με μεράκι, προσέφεραν οι κάτοικοι του χωριού της Νέας Τραπεζούντας.

Την υγειονομική κάλυψη των δρομέων και περιπατητών φρόντισε, για άλλη μια χρονιά, το Σώμα Εθελοντών Σαμαρειτών, Διασωστών και Ναυαγοσωστών Κατερίνης του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, για την ασφαλή διεξαγωγή του αγώνα το Τμήμα Τροχαίας Κατερίνης και τη φωτογραφική κάλυψη και βιντεοσκόπηση της διοργάνωσης ανέλαβε ο Σπύρος Κανελάτος.

Τους κώνους αποκλεισμού παραχώρησε η εταιρία «Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου», τις πινακίδες κυκλοφοριακής ρύθμισης η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Κατερίνης και τα κιγκλιδώματα στον χώρο τερματισμού ο Ιορδάνης Παπαδόπουλος (Almiraman).

Τέλος το Διοικητικό Συμβούλιο του συλλόγου «Αλέξανδρος Υψηλάντης» και η οργανωτική επιτροπή του αγώνα, εκφράζουν θερμές ευχαριστίες στους Αλέξανδρο Πούλιο και Λεωνίδα Ιωσήφογλου οι οποίοι χρονομέτρησαν και κατέταξαν του δρομείς, τον Βασιλειάδη Χρήστο για την κατασκευή και στήριξη του πλαισίου για το πανό των χορηγών, τις κυρίες του συλλόγου που ετοίμασαν και διένειμαν το φαγητό, τους εθελοντές και εθελόντριες που μερίμνησαν για την ομαλή και ασφαλή διεξαγωγή του αγώνα, τον Κανελλάτο Σπύρο και τον γιο του Γεράσιμο που φωτογράφησαν και βιντεοσκόπησαν τον αγώνα, τον Χρήστο Μαυρίδη που βοήθησε στον διαχωρισμό δρομέων και περιπατητών, και φυσικά όλους τους χορηγούς του Υψηλάντειου Αγώνα Δρόμου οι οποίοι κάλυψαν ένα μεγάλο μέρος των εξόδων του αγώνα.

Όλοι οι συμμετέχοντες ανανέωσαν το ραντεβού τους για τον επόμενο Υψηλάντειο Αγώνα Δρόμου ο οποίος θα πραγματοποιηθεί την δεύτερη Κυριακή του Σεπτεμβρίου 2017.

Από το Δ.Σ. του Συλλόγου «Αλέξανδρος Υψηλάντης» και την Οργανωτική Επιτροπή του Υψηλάντειου Αγώνα Δρόμου.

Απονομή κυπέλλων στους τρεις πρώτους νικητές, από τον εκπρόσωπο του Δημάρχου Κατερίνης, κ. Μπερεδήμα Παναγιώτης

Απονομή κυπέλλων στις τρεις πρώτες νικήτριες από τη Γεν. Γραμματέα του συλλόγου «Υψηλάντης» κ. Δέσποινα Σουντουλίδου.

Έτοιμοι για την εκκίνηση της περιπατητικής διαδρομής.

Εκκίνηση της περιπατητικής διαδρομής από τον πρόεδρο του συλλόγου «Υψηλάντης» κ. Βασίλη Παραδεισόπουλο και τον πρόεδρο του Ο.Π.Α.Π. Δήμου Κατερίνης . Θόδωρο Παυλίδη.

Τα μικρά παιδιά στον τερματισμό μετά τα πέντε (5) χιλ. της περιπατητικής διαδρομής.

Ο πρώτος τερματίσας και νικητής του Υψηλάντειου Αγώνα Δρόμου Καρατζίβας Βασίλειος.

Στον τερματισμό απονομή μεταλλίου σε όλους τους συμμετέχοντες.

Απονομή μεταλλίου από τον πρώτο τερματίσας στον τελευταίο που τερμάτισε.

Στη διανομή του φαγητού από τις κυρίες του συλλόγου «Υψηλάντης».

Οι χρονομέτρες και η γραμματεία του αγώνα στο χώρο του τερματισμού.

Πριν την εκκίνηση στη γραμματεία του αγώνα.

Ο παρουσιαστής του αγώνα και μέλος της οργανωτικής επιτροπής κ. Δημήτριος Γρηγοριάδης με τον πρόεδρο του συλλόγου κ. Βασίλη Παραδεισόπουλο.

Το μετάλλιο του Υψηλάντειου Αγώνα Δρόμου.

Από το βιβλίο του Βλάση Αγτζίδη

ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ

Ένας οδυνηρός μετασχηματισμός

Μαρτυρία της Αγγελικής Ματθαίου για την Φώκαια της Μικράς Ασίας

του ΒΛΑΣΗ ΑΓΤΖΙΔΗ
διδακτορος ιστορίας
του Αριστοτελείου
Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Η Αγγελική Ματθαίου και η οικογένειά της, όπως και ο ελληνικός πληθυσμός της Φώκαιας, συλλαμβάνεται μετά την κατάληψη της Ιωνίας από τον κεμαλικό στρατό. Ύστερα από μια οδυνηρή περιπλάνηση ως αιχμάλωτη στην Ανατολή, που κράτησε κάποια χρόνια, θα φτάσει τελικά ορφανή στην Ελλάδα και θα συναντήσει μια αδελφή της, που διασώθηκε από τη σφαγή.

Η ιστορία της Αγγελικής Ματθαίου

Ο πατέρας μου ήταν καπετάνιος. Είχαμε ένα μεγάλο καϊκι. Το είχε ονομάσει ο πατέρας μου «Πανούσα», επειδή έλεγαν τη μητέρα μου Παναγιώτα και επειδή την αγαπούσε πολύ, ονόμασε το καϊκι.

Ήμασαν έξι άτομα, παιδιά και ο πατέρας και η μητέρα. Ο πατέρας μου ήταν από την Κωνσταντινούπολη και ήλθε στις Φώκιες και παντρεύτηκε, λέγανε, την ωραία Παναγιώτα. Ζούσαμε πολύ καλά διότι είχαμε πολύ πειριουσία. Ο πατέρας μου ήταν μοναχοπαίδι.

Είχαμε δύο σπίτια. Το ένα ήταν στο Φαρδί Σοκάκι και το άλλο έξω από την πόλη.

Ο πατέρας μου είχε τετρακόσια δένδρα ελιές, είχε ένα αμπέλι στα Τρία Πηγάδια και το άλλο στα Μερσινάκια.

Τώρα θα γράψω για την Καταστροφή

Τη νύχτα βγαίνανε στα παράθυρα και βλέπανε στα βουνά φωτιές. Αρχισε ο κόσμος να φοβάται. Η μητέρα μου δεν ήξερε τι να κάνει γιατί ο πατέρας μου έλειπε ταξίδι. Το δεύτερο βράδυ μαζεύτηκε όλη η γειτονιά στο δικό μας σπίτι. Θυμάμαι που κάνανε μία τούρκικη σημαία με το μισοφέγγαρο και τη βάλανε στο παράθυρο για να δούνε οι Τούρκοι. Το ίδιο βράδυ ήλθε ο πατέρας μου. Μας είπε να μην φοβόμαστε. Κλειστήκαμε στο σπίτι.

Ξαφνικά πλάκωσε ο τούρκικος στρατός. Ακούγαμε τύμπανα, ντουφεκιές, τραγούδια. Τα άλογα χλιμιντρούσανε. Δεν μπορώ να σας πω το τι γινόταν.

Τότε σηκώθηκε ο πατέρας μου να πάει να δη το καϊκι

για να φύγουμε. Η μητέρα μου δεν τον άφηνε και της είπε θα πάω από άλλον δρόμο. Πήγε, αλλά το καϊκι το είχανε καταστρέψει. Δεν είχε ούτε κατάρτια ούτε πανιά ούτε μηχανή. Μας λέει θα πάμε στον Ασματορέ, εκεί ήταν ένα λιμανάκι και ίσως βρούμε καϊκι να φύγουμε για τη Μυτιλήνη.

Φύγαμε από τα βουνά. Εμένα με σήκωνε ο αδελφός μου στην ράχη του. Νύχτα ήταν! Τα βουνά ήταν τόσο άγρια. Φωνάζανε τα σκυλιά, τα τσακάλια. Τα σκυλιά από τα εξοχικά σπίτια τρέχανε. Τα αγριογούρουνα μουγκρίζανε. Λες και θα χαλούσε ο κόσμος.

Αμίλητοι φθάσαμε στο λιμανάκι αλλά δεν υπήρχε τίποτε. Μόνο τα ζώα του κόσμου φωνάζανε λες και είχανε καταλάβει τον χωρισμό από τους δικούς τους.

Την άλλη μέρα οι Τούρκοι κατασκίησαν σε ένα χωράφι πολύ μεγάλο που το λέγανε Σητσακτερέ και αρχίσαν και κατεβαίνανε στην χώρα. Μαζεύανε τον κόσμο. Άλλον σκοτώνανε, άλλον κοπανούσανε με τα ντουφεκία. Τους άλλους τους ρίχνανε κάτω και τους πατούσανε στην κοιλιά και οι ανθρώποι κάνανε εμετό.

Εμείς είχαμε φύγει κρυφά και μπήκαμε σε ένα μεγάλο σπίτι αλλά μας βρήκανε. Κατεβάσανε τον πατέρα μου, τον βγάλανε το σαλβάρι του, το σακάκι του, τα παπούτσια του. Του πήρανε τη μεγάλη σακούλα με τα λεφτά και τα χρυσαφικά και μας βάλανε μαζί με άλλους που μαζεύανε από τα σπίτια τους.

Από τις πλεξούδες

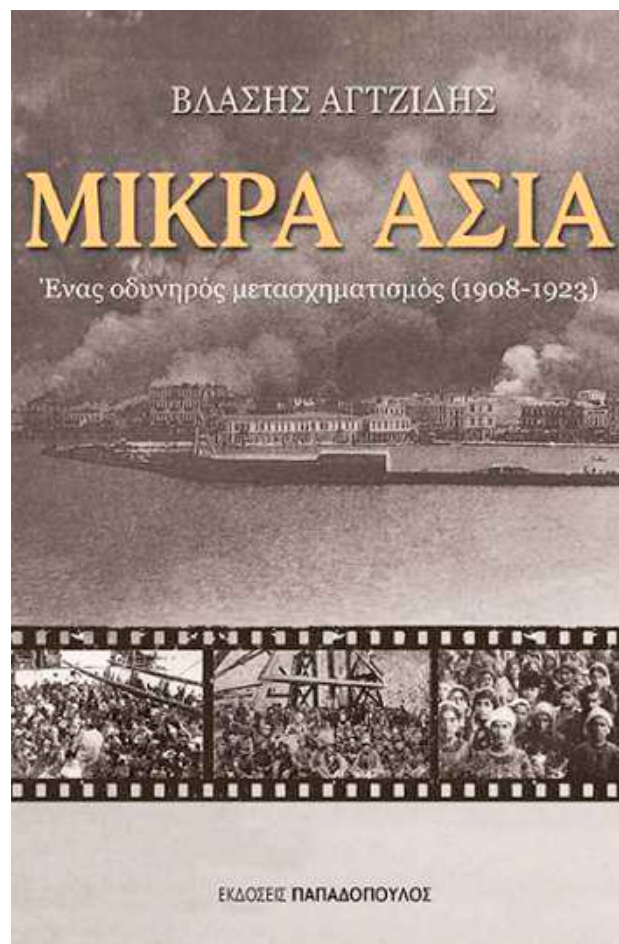
Μας πήγαν σε ένα χωριό που το λέγανε Τσακμακλή. Μας αφήσανε σε ένα χωράφι και αρχίσανε να μαζεύουν τους άνδρες. Πήρανε τον πατέρα μου τον αδελφό μου και όλους. Μετά ακούσαμε τα πολυβόλα. Μας λέγανε όλοι ότι τους σκοτώσανε. Από τότε δεν τους είδαμε.

Το ίδιο βράδυ πήρανε την αδελφή μου στα βουνά. Παίρνανε τα κορίτσια. Την αδελφή μου την πήρανε τέσσερις. Είχε μακριές πλεξούδες. Οι δυο την πιάσανε από της πλεξούδες και οι άλλοι δύο από τα πόδια.

Το τι γινόταν εκείνο το βράδυ δεν λέγεται. Χαλούσε ο κόσμος. Φωνάζανε τα κορίτσια, κλαίγανε οι μάνες τους, φωνάζανε, βουίζανε τα βουνά. Εγώ με ήξε η μητέρα μου κάτω από το φουστάνι της και έτρεμα σαν το φύλλο.

Η μητέρα μου σηκώθηκε και φώναζε «παιδί μου Κατερίνα που σε πάνε» και ένας Τούρκος της δίνει μια με το ντουφεκί και πέφτει και σπάει το κεφάλι της. Τρέχανε τα αίματα. Εγώ σήκωνα το φουστάνι μου και τη σκοτούπιζα.

Την άλλη μέρα μας πήρανε από κει και αρχίσαμε να βαδίζουμε από βουνά όχι από δρόμους. Μας είχανε πάρει τα παπούτσια μας και τα βουνά ήτανε στρωμένα από αγκάθια. Ήταν αδύνατο να βαδίσουμε. Εκεί ήτανε το πολύ ξύλο οι κλοτσιές. Βαδίζαμε το βράδυ. Φθάσα-

με σε ένα χωριό που το λέγανε Τσακμακλή. Ήτανε ελληνικό χωριό.

Εκεί μας χώσανε τον έναν απάνω στον άλλον. Για να μας βάλουνε μέσα σκοτώσανε δύο παιδιά και μία γυναίκα. Και ξύλο με τα καμισιά αλύπητα. Ο κλαθμός και ο φόβος ήτανε αβάστακτος.

Εκείνο το βράδυ πήρανε και τη μανούλα μου. Ξέχασα να γράψω. Είχαμε και ένα μωράκι και όταν την πήρανε κρατούσε και το μωρό. Της το πήρανε και το πετάξανε σε έναν καλαμνιώνα που ήτανε λίμνη. Πάει και αυτό. Τη δε μανούλα μου την φέραν. Να σκεφτείτε τον πόνο της και τα δάκρυα της.

Έμεινα μόνο εγώ. Με σκέπαζε με το φουστάνι της σαν τη κλώσσα που βάζει τα πουλάκια της κάτω από τα φτερά της.

Κάνω πολλά λάθη γιατί δεν μπορώ να γράψω από τα δάκρυα και τον πόνο που έχω. Μου έχουν μείνει αποθέματα. Είναι μεγάλος πόνος να μείνεις ορφανό τόσο μικρό και στα τούρκικα χέρια. Παρακαλώ το Θεό όλα τα παιδάκια να έχουν τη μανούλα τους. Να μην ποτέσουνε σαν εμένα.

Άκουγα μανούλα που φωνάζανε και μαρινόμουν σαν το φύλλο που πέφτει από το δένδρο. Το πιο γλυκό πράγμα του κόσμου είναι η μάνα. Όλα αυτά τα χρόνια που ζω δεν τη ξέχασα.

Το δε πρωί μας πήγανε σε ένα χωριό που το λέγανε Μαινεμένη. Το χωριό ήτανε κάρβουνο. Το είχαμε κάψει οι δικοί μας στρατιώτες όταν οπισθοχωρήσανε. Ήταν ελληνικό χωριό.

Μας περάσανε από μέσα για να δούμε που ήτανε καμένο. Εκεί είπαμε ότι εδώ θα μας κάψουνε και μας χτυπούσανε τόσο άγρια που μας φωνάζανε οι δική μας να σκύβουμε σαν τα πρόβατα. Εκεί κόψανε μιας γυναίκας τη μήτη.

Με τα πολλά φύγαμε από το χωριό. Βαδίζοντας, βγήκαμε σε ένα χωράφι που είχε άγριες αχλαδιές και ήταν φορτωμένες αχλάδια. Όσα μπορούσαμε κόψαμε να φάμε. Αλλά πιο πολύ ήτανε το ξύλο...

Συνέχεια βαδίζαμε δεν ξέρω πόσες μέρες. Πηγαίναμε για τη Μαγνησία. Βγαίνανε και το φωνάζανε ότι πάμε στην Μαγνησία. Είχε άνδρες που ξέρανε τούρκικα και μας φωνάζανε ότι πάμε στην Μαγνησία να μας βγάλει λόγο ο Κεμάλ.

Και που νομίζετε που μας πήγανε; Σε ένα παλιό εργοστάσιο και μαζέψανε τους άνδρες, τους βάλανε μέσα τους γδύσανε και αρχίσανε και τους χτυπούσανε με τα καμισιά. Η άνδρες πηδούσανε σαν ποντίκια. Τους είχανε μαύρους. Η ανθρωποι πέσανε όλοι κάτω σαν πεθαμένοι με βογκητά με κλάματα από τους πόνοους.

Δεν υπάρχει θεός

Το χειρότερο ήτανε ότι μαζέψανε τα γυναικόπαιδα και μας πήγανε σε ένα χωράφι γεμάτο μνήματα από Έλληνες στρατιώτες και σε κάθε μνήμα είχαν βάλει τα δόκοχα τους. Εκεί φαντασθείτε τι έγινε. Πέσαν οι γυναίκες στα μνήματα φωνάζανε, κλαίγανε και από πάνω κλωτσιές, πέτρες. Σπάζανε δένδρα, κλαριά και τις κοπανούσανε. Πολλές μάνες είχαν χάσει τα παιδιά τους σε αυτόν το πόλεμο. Μα δεν υπήρχε Θεός; Δεν υπήρχε κανένας νόμος για μας;

Μετά μας πήγανε σε αμπέλι και κόβανε τα φύλα και τα χώνανε στο στόμα να τα φάνε και όποιος δεν τα μάσαγε τον τρίβανε τα μούτρα του στο χώμα. Μια γυναίκα δεν το δεχότανε και της βάλανε φωτιά στο φόρεμα της και κήκε σαν κερι και δεν αφήνανε κανένανε να πάει κοντά της. Αυτά που κάνανε αυτοί οι βάρβαροι δεν τα έκανε κανένα κράτος.

Μετά φύγαμε από την Μαγνησία και μας πηγαίνανε για μια μέρα όλο από βουνά και αγκάθια. Φθάσαμε σε μια μικρή πόλη. Εκεί ήτανε σταθμός χωροφυλακής. Μας υποδεχτήκανε πολύ άγρια ως συνήθως. Από κάτω από το κτήριο είχε μια χαβούζα με νερό. Το νερό αυτό είχε μέσα ότι βρωμιά ήθελες. Και δεν ήτανε μόνο η βρωμιά, αλλά κατουρούσανε και από πάνω. Και χονδρά και ψιλά. Αλλά ο κόσμος ήτανε τόσο διψασμένος που σπρώχνανε της βρωμιές και πίνανε και πλένανε και τα μούτρα τους και αυτοί γελοούσαν και λέγανε «πος γκισούρη». Αυτό θα πει: «Βρώμικοι Έλληνες».

Το ψωμί και το φαί το είχαμε ξεχάσει. Αν βρίσκανε στα βουνά καμήλες ψόφιες τρέχανε και ξεσχίζανε με τα χέρια και άμα σταματούσαμε σε κανένα χωριό γυρεύανε φωτιά και τα ψήνανε και τα τρώγανε. Η Μανούλα μου δεν έτρωγε ούτε και 'γώ.

Μας πήρανε πάλι από κει, άλλαξαν οι τσανταρμάδες. Σε κάθε χωριό μας παίρνανε άλλοι. Μας περάσανε από ένα ποτάμι που είχε λιγοστό νερό αλλά είχε πολλά αγριοσέληνα. Όταν τα είδε ο κόσμος πέσανε με τα μούτρα σαν τα πρόβατα. Δεν έμεινε ούτε φύλο. Εκεί σε κείνο το λίγο νερό πλυθήκαμε, λουστήκαμε, χωρίς σαπούνι βέβαια....

Αρχίσαμε πάλι τα βουνά. Το χωριό ήτανε κοντά. Μόλις μας είδανε, πλάκωσε η Τουρκία. Αρχίσανε όλοι νύκτα να παίρνουνε τα κορίτσια. Ψάχνανε με τους φακούς η δε τσανταρμάδες φεύγανε και οι χωριάτες βρίσκανε ευκαιρία. Φωνάζανε τούρκικα «άλλην, άλλην», θα πει στα ελληνικά «πάρτε, πάρτε» και κείνο το βράδυ τραβήξανε την μανούλα μου και έτσι που πήγε να σηκωθεί είδανε εμένα που με είχε από κάτω από το φουστάνι της.

Ήμουν παιδάκι

Αρπάξανε εμένα. Από τον πολύ σπαραγμό πού έκανα θυμάμαι που έβγαλε το φέσι του και μου έκλεισε το στόμα με πήγε πιο πέρα και άρχισε να με ψάχνει αφού με έριξε κάτω. Σκεφτείτε εκείνη την ώρα τον σπαραγμό μου και τις φωνές μου και αφού είδε που ήμουν παιδάκι μου δίνει μια κλωτσιά και με αφήνει.

Εγώ μες την νύκτα δεν ήξερα που πάω. έτρεχα με κομμένα τα πόδια. Από την μια φώναζα εγώ και από την άλλη ερχότανε η μανούλα μου ξεμαλλιασμένη να φωνάζει «Αγγελική, αίμα μου, παιδί μου, που είσαι;». Εγώ με τα κλάματα και αυτή με τις φωνές βρεθήκαμε. Δεν ξέρω να την περιγράψω αυτήν την περιπέτεια. Εσείς που θα την διαβάσετε μπορείτε να καταλάβετε.

Φύγαμε πάλι από 'κει. Μας πήγανε σε ένα άλλο χωριό. Εκεί μείναμε κάτω από μια γέφυρα. Εκεί βρήκαμε σαλιγκάρια και τα ψήναμε και τρώγαμε....

Την άλλη μέρα χιόνιζε. Μας είπανε θα πάμε στο Ουσάκ. Βαδίζοντας μέσα στο χιόνι αρχίσανε τα πόδια μας και σουβλίζανε. Τότε η μανούλα μου βγάζει έναν μπούστο που φορούσε τον κομματίασε και δέσαμε τα πόδια μας. Μα πόσο να βαστάξει το πανί;

Βαδίζαμε μια νύκτα. Φθάσαμε μέρα. Μας βάλανε σε κάτι μεγάλους σταύλους που βάζανε οι στρατιώτες τα άλογα. Η κοπριά ήτανε ένα μέτρο. Εμείς χωθήκαμε να ζεσταθούμε. Σε λίγο μας βγάλανε έξω και μας δώσανε γαλέτα σκουλικιασμένη. Εμείς τη φάγαμε και μας έπιασε μια διάρροια που δεν προλαβαίναμε. Εκεί πέθαναν πολλά παιδιά...

« Ο ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ »

ΖΑΡΙΦΗΣ

ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΣ

του ΗΛΙΑ ΣΠΑΝΟΥ

Το επίθετο Ζαρίφης σημαίνει κομψός, ευγενής και πλούσιος και ανταποκρινόταν απολύτως στην προσωπικότητα του Γεωργίου Ζαρίφη που αναδείχθηκε ένας από τους μεγαλύτερους ευεργέτες του Γένους. Γεννήθηκε το 1806 στην Κωνσταντινούπολη (Μέγα Ρεύμα του Βοσπόρου) από οικογένεια καταγόμενη από τη νήσο Πασαλιμάνι, κοντά στην Προικόννησο. Ο πατέρας του Γιάννης Ζαρίφης μνηστήκε στην Φιλική Εταιρία και ορκίσθηκε να εργασθεί για την ελευθερία του Έθνους, πράγμα που επηρεάσε καθοριστικά τον γιο του, που νεαρός ακόμη μνηστήκε και αυτός στην Φιλική και έφυγε μετά με τους γονείς του στην Οδησό. Εκεί ετέθη κάτω από την προστασία του τσάρου Αλέξανδρου Α' και σπούδασε ως υπότροφος στο λύκειο Ρισελιέ. Όταν οι Τούρκοι δήμευσαν την πατρική του περιουσία, κατέβηκε το 1830 στην Ελλάδα και διορίστηκε από τον Καποδίστρια γραμματέας της διοικήσεως Καρύταινας. Επανήλθε όμως στην Κωνσταντινούπολη, ασχολήθηκε με το εμπόριο και παντρεύτηκε την κόρη του άλλου μας εθνικού ευεργέτη Στέφανου Ζαφειρόπουλου (εγκατεστημένου στη Μασσαλία). Συνεταιριζόμενος με τον οίκο Ζαφειροπούλου απέκτησε κολοσσιαία περιουσία, ιδρύοντας συν τοις άλλοις τον τραπεζικό οίκο «Ζαφειρόπουλος και Ζαρίφης» στην πόλη με παραρτήματα μέχρι και την Μασσαλία. Η περιουσία, η δραστηριότητα και το ταλέντο του επηρέαζαν ακόμη και τον σουλτάνο και γενικότερα τη δημόσια πολιτική της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Έτσι μπορούσε να διαθέτει την περιουσία του στον σκοπό του: την μόρφωση, τον διαφωτισμό και τελικά την συνολική απελευθέρωση του Γένους.

Φιλάνθρωπος και λάτρης του Ελληνισμού και της ορθοδοξίας επί σαράντα συνεχόμενα χρόνια έκανε αμέτρητες ενέργειες για να βοηθήσει το Γένος και την Πίστη, ξοδεύοντας υπέρογκα ποσά.

Ίδρυσε μεταξύ άλλων τα περίφημα Ζαρίφεια εκπαιδευτήρια αρρένων και θηλέων στη Φιλιππούπολη (τα εξασφάλισε και οικονομικά για την συνεχή λειτουργία τους), ίδρυσε τα σχολεία της Προύσας και των Θεραπειών, το διδασκαλείο Αλεξανδρουπόλεως (Ζαρίφειος Παιδαγωγική Ακαδημία), καθώς το περίφημο κτίριο της Μεγάλης του Γένους Σχολής στο Φανάρι, για το οποίο πρόσφερε το μεγαλύτερο μέρος της δαπάνης (9/10), ιδρύοντας έτσι τη Σχολή της αδιάκοπης πνευματικής παρουσίας του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας.

Ίδρυσε ακόμη τα φιλανθρωπικά καταστήματα Κωνσταντινουπόλεως, συντήρησε απόρους και βοήθησε πλήθος Ελλή-

νων κυρίως της Μικράς Ασίας, ξοδεύοντας κάθε χρόνο τριάντα χιλιάδες λίρες, σπούδασε μεταξύ άλλων και τον Γ. Βιζυηνό και πολλούς άλλους.

Ένας καλός του φίλος, ο επίσης Εθνικός μας ευεργέτης Ανδρέας Συγγρός, είπε για τον Γεώργιο Ζαρίφη:

«Καθένας που τον γνώριζε από κοντά και καθόρθω να τον εκτιμήσει, μπορούσε να βεβαιώσει πως ο άνθρωπος αυτός είχε απέραντη καλοσύνη, ειλικρίνεια, και γενναιότητα ψυχής και ήταν πολύ σπουδαίο στοιχείο στην Πόλη, στο Λονδίνο και στη Μασσαλία».

Ο Γεώργιος Ζαρίφης πέθανε στην Κωνσταντινούπολη στις 27 Μαρτίου 1884, ενώ η γυναίκα του Ελένη συνέχισε το έργο του ιδρύοντας μαζί με τον Στέφανο Ζαφειρόπουλο το Κεντρικό Παρθεναγωγείο Κωνσταντινουπόλεως και το Ορφανοτροφείο στην Πριγκιπόννησο. Ο γιος του Λεωνίδα Ζαρίφης εξακολούθησε το θαυμαστό έργο του πατέρα του και παραστάθηκε με κάθε τρόπο στις ανάγκες του Γένους, όπως και ο θείος του Νικόλαος Ζαρίφης, αδελφός του Γεωργίου Ζαρίφης, που διακρίθηκε για την γενναιόδωρη φιλοπατρία του.

Από τον ίδιο οίκο Ζαρίφη (από την πόλη) είναι η μεγάλη οικογένεια της Πελοποννήσου των Ζαριφόπουλων, που προσέφερε τα μέγιστα στην επανάσταση του Μοριά. Ο Ζαρίφης Ζαριφόπουλος, εγκατεστημένος στην Ανδρίτσαινα Ολυμπίας, πρόκριτος και φιλόπατρις, διέθεσε την περιουσία του και το κύρος του στον Αγώνα. Είχε έντε γιους τον Παναγιώτη, πρόκριτο που συμμετείχε στην Συνέλευση των Καλτετζών και υπήρξε από τους πρώτους εφόρους για την προμήθεια των πολεμοφοδίων, τον Νικόλαο, οπλαρχηγό, που μετείχε στην Β' Εθνοσυνέλευση, ενώ το 1825 επικεφαλής 200 ανδρών της Ολυμπίας πολέμησε στο Ναυαρίνο εναντίον του Ιμπραήμ, φέροντας, τον βαθμό του Αντιστρατήγου, τον Ανδρέα και Αντώνιο, που υπηρέτησαν ως πολιτικοί τον Αγώνα, πιστοί στο πλευρό του Θεοδωρή Κολοκοτρώνη, και τον Χαράλαμπο που υπηρέτησε ως αξιωματικός του Κολοκοτρώνη.

Ένας από τους σημερινούς απογόνους της σπουδαίας αυτής για τον Ελληνισμό οικογένειας είναι ο Αγιογράφος Ζαρίφης Ζαριφόπουλος (γεννηθείς στη Θεσσαλονίκη το 1967 που, συνεχίζοντας το βυζαντινό πνεύμα του οίκου Ζαρίφη, έχει αγιογραφήσει ορθόδοξες εκκλησίες στην Ιορδανία, το Ισραήλ, την Παλαιστίνη και την Ελλάδα, χαρακτηριζόμενος από τον συνδυασμό του θεολογικού και του πνευματικού, με το εθνικό στοιχείο και την Ιστορία.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ μέσα από τους τις λίγες σειρές, για την φιλοπατρία τους.

Θέματα Ανατολικής Θράκης

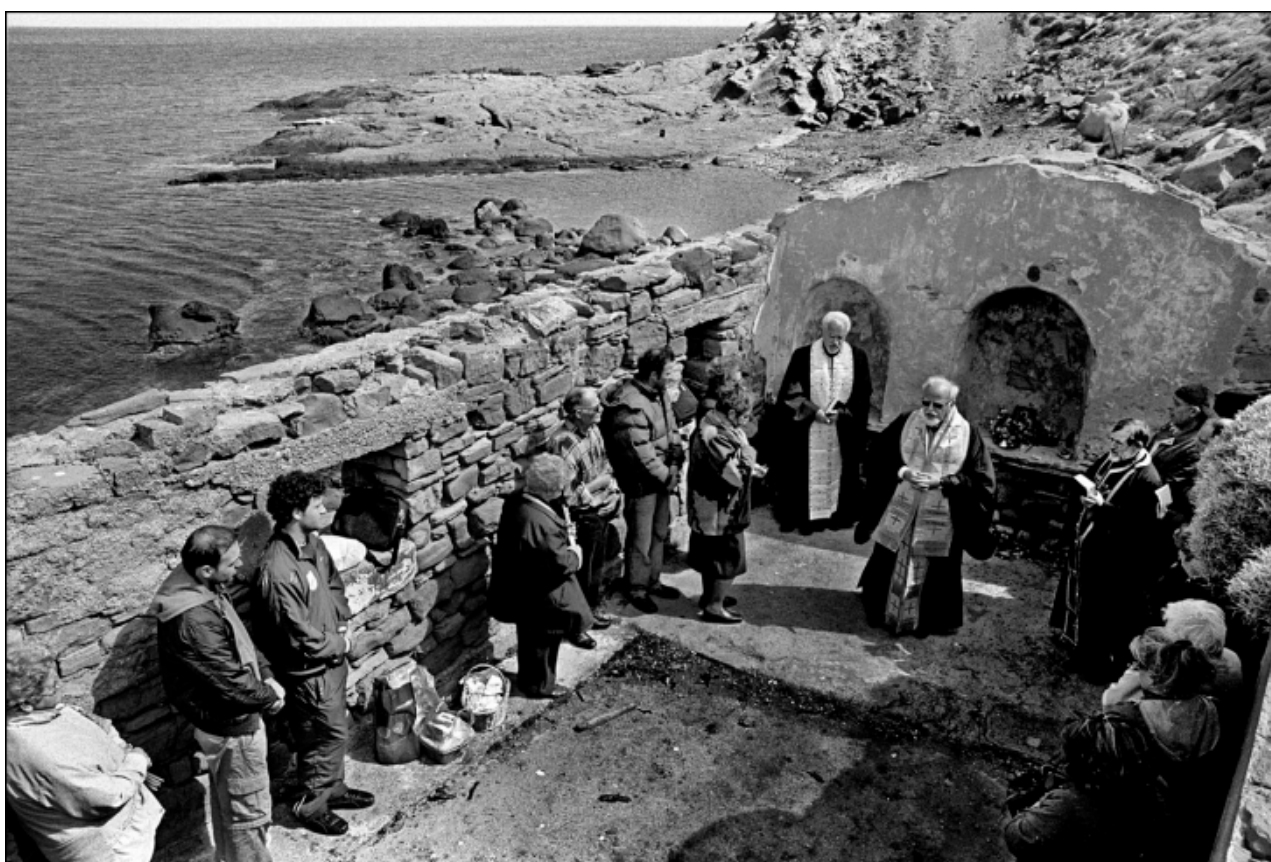
του Χρήστου Γιανταμίδη
Απόστρατου Αξιωματικού
του Πολεμικού Ναυτικού

Η πρόβλεψη είναι έργο των Σ ο φ ώ ν, και ιδιαίτερα των πολιτικών, στρατιωτικών ή Ταγών του Έθνους. Είναι προτιμότερο να λαμβάνονται μέτρα για αποφυγή δυσάρεστων για την πατρίδα μας συνεπειών παρά να ακολουθούμε τα γεγονότα που πολλές φορές επιφέρουν ανεπανόρθωτες για το Έθνος καταστροφές, πρέπει να είμεθα προμηθείς και όχι επιμηθείς.

Αν ανατρέξουμε στο ιστορικό μας παρελθόν, θα διαπιστώσουμε ότι λόγω της μη έγκαιρης και ορθολογικής πρόβλεψης των επερχομένων γεγονότων, η χώρα μας υπέστη ανεπανόρθωτα δεινά, όπως της καταστροφής της Μικράς Ασίας του 1923, του καταραμένου εμφυλίου πολέμου του 1946-1949, των δραματικών γεγονότων εις βάρος της ελληνικής μειονότητας στην Πόλη και στα νησιά Ίμβρο και Τένεδο και της εισβολής στην Κύπρο το 1974.

Και τώρα τι; Μήπως η ελληνική Θράκη έχει σειρά; Γιατί αν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα κατά της επιθετικής τουρκικής διείσδυσης στην μουσουλμανική μειονότητα μέσω του Προξενείου της στην Κομοτηνή, τότε, ίσως να έχουμε προβοκατόρικες μελλοντικές εντάσεις στην περιοχή με απρόβλεπτες συνέπειες για τα εθνικά μας σύνορα.

Γιατί; Γιατί η Τουρκία, ουδέποτε εγκατέλειψε την πολιτική των βλέψεών της για την Ελληνική Θράκη. Αυτό φαίνεται και από το παρακάτω απόσπασμα της διακήρυξης του Μουσταφά Κεμάλ, στο εθνικό όρκο (misak-i-milli) του 1923: «Στις διαπραγματεύσεις που θα γίνουν με τους ξένους για το πολιτικό μέλλον

της Δυτικής Θράκης πρέπει να δραστηριοποιηθούμε με σύνεση. Σκοπός μας είναι η Δυτική Θράκη να παραμείνει στα τουρκικά χέρια, σαν ενιαίο σύνολο και σε κατάλληλο χρόνο και ευκαιρία να ενωθεί με την Μητέρα Πατρίδα [...]. Εμείς δεν μπορούμε να αποδεχτούμε την απαλλοτρίωση του τουρκικού αυτού τμήματος. Οι αδελφοί μας της Δυτικής Θράκης, σε πρώτο βήμα, πρέπει να αγωνιστούν για να κερδίσουν την ανεξαρτησία και την αυτονομία της Δυτικής Θράκης».

Σύμφωνα λοιπόν με την ανωτέρω διακήρυξη, αποδεικνύεται ότι από το 1923, την επομένη της υπογραφής της Συνθήκης της Λωζάνης, η Τουρκία με μακροχρόνια, μεθοδευμένη πολιτική, με επιμονή και υπομονή στοχεύει στους στόχους της. Έχουν σπείρει σε γόνιμο έδαφος με την ανοχή και την αδιαφορία μας.

Περιμένουν την κατάλληλη δοθείσα ευκαιρία, ί-

σως και από δικά μας λάθη να θερίσουν, και θα θερίσουν όσο παραμένουμε αδρανείς και δεν εφαρμόζουμε μια σειρά ειρηνικών αντιμέτρων κατά της πολιτικής της τουρκικής διείσδυσης στην μουσουλμανική-θρησκευτική μειονότητα της Ελληνικής Θράκης.

Ας πάρουμε όμως τα γεγονότα με την σειρά, για να διαπιστώσουμε τι επέφερε η Τουρκική πολιτική εις βάρος της Ελληνικής μειονότητας της Πόλης και των Νησιών Ίμβρου και Τενέδου. Στην συνέχεια να αναφερθούμε στις στοχευμένες ενέργειες κατά της Ελληνικής Θράκης, και σε προτεινόμενα μέτρα που θα αναχαιτίσουν την πολιτική διείσδυσης της Τουρκίας στην μουσουλμανική-θρησκευτική μειονότητα της Ελληνικής Θράκης.

Το 1930, ο τότε Πρωθυπουργός της Ελλάδος Ελευθέριος Βενιζέλος υπέγραψε με τον τότε Πρωθυπουργό της Τουρκίας Ισμέτ Ινονού την περιβόητη συμφωνία Ελληνο-Τουρκικής φιλίας. Η συμφωνία αυτή διαχρονικά, ουδέποτε εφαρμόστηκε από την Τουρκία για τους παρακάτω λόγους.

Το 1930 ιδρύεται το τουρκικό προξενείο στην Κομοτηνή, με την συγκατάθεση της Ελληνικής κυβέρνησης, χάρη της Ελληνο-Τουρκικής φιλίας.

Το 1934-1935 μετά από πίεση της Τουρκικής κυβέρνησης 10.000 Κων/τες Ελληνικής ιθαγένειας αναγκάζονται να εγκαταλείψουν την Πόλη. Βλέπετε η φανέλα της Ελληνικής μειονότητας άρχισε να ξηλώνεται λίγο μετά την υπογραφή της Ελληνο-Τουρκικής φιλίας.

Το 1942, η Τουρκία με τον Ν.4305/1942 (varlik vergisi) επιβάλλει δυσανάλογο βαρύ φόρο στους μη μουσουλμάνους, που ειδικότερα στόχευε στην Ελληνική μειονότητα. Όσοι δεν μπορούσαν να πληρώσουν τον βαρύ αυτό φόρο, η περιουσία τους δημεύονταν και στην συνέχεια εκτοπίζονταν σε στρατόπεδα εργασίας.

Το 1954, η Τουρκία κατάφερε και με την συγκατάθεση της Ελληνικής κυβέρνησης να μετατρέψει τον όρο μουσουλμανική-θρησκευτική μειονότητα σε Τουρκική μειονότητα.

Εκδόθηκε απόφαση της Ελληνικής κυβέρνησης για αντικατάσταση των όρων «Μουσουλμάνος - Μουσουλμανικός» με τον όρους «Τούρκος - Τουρκικός», στις πινακίδες δρόμων, σχολείων, κοινοτικών καταστημάτων ... κλπ. Παρότι στην Συνθήκη της Λωζάνης, αναφέρεται και αναγνωρίζεται ως «Μουσουλμανική-θρησκευτική μειονότητα»

Τον Σεπτέμβριο του 1955, βίαια επεισόδια έλαβαν χώρα κατά της ομογένειας στην Κων/λη, λόγω της προβοκατόρικης ενέργειας, με την έκρηξη δύο βομβών στο σπίτι του Μουσταφά Κεμάλ, καθώς και στο Προξενείο τους στην Θεσ/νίκη. Αποτέλεσμα, 16 Έλληνες νεκροί, 32 τραυματίες και 200 Ελληνίδες βιάστηκαν με τον πιο θηριώδη τρόπο. 1004 κατοικίες,

4348 καταστήματα, 21 φαρμακεία, 21 εργοστάσια, 110 ξενοδοχεία και εστιατόρια λεηλατήθηκαν ή καταστράφηκαν. Μεγάλες καταστροφές υπέστησαν και 73 ορθόδοξες εκκλησίες, 26 ελληνικά σχολεία και 5 αθλητικοί σύλλογοι.

Το 1964, μαζικές απελάσεις Ελλήνων και δήμευση της περιουσίας τους, τόσο των Κων/των όσο και των Ιμβριών της Ελληνικής μειονότητας.

Το 1974 με την Τουρκική εισβολή στην Κύπρο και στην συνέχεια με τη δημιουργηθείσα κρίση στο Αιγαίο το 1975-1976 απελάθηκαν και οι τελευταίοι ομογενείς. Αποτέλεσμα στα τέλη της δεκαετίας του 1980 οι εναπομείναντες Έλληνες να μην ξεπερνούσαν τους 3500 στην Πόλη και μερικές εκατοντάδες στην Ίμβρο και στην Τένεδο.

Η συνεχής προσπάθεια της Τουρκοποίησης των μουσουλμανικών πληθυσμών της Ελληνικής Θράκης και η προσπάθεια για ανεξαρτητοποίηση και αυτονόμηση της οικονομικής πολιτικής της μουσουλμανικής μειονότητας αποδεικνύεται και με την ίδρυση το 2008 δύο υποκαταστημάτων της τράπεζας Ziraat Bankası, στην Ξάνθη και την Κομοτηνή.

Συμπεραίνεται λοιπόν, ότι η Ελληνο-Τουρκική συμφωνία φιλίας των δύο λαών που συνυπογράφηκε το 1930, αποδείχθηκε έμπρακτα ως γκριζολυκοφιλία από πλευρά της Τουρκίας.

Πιθανός, επιδιωκόμενος στόχος είναι στο μέλλον να μετατρέψουν την μουσουλμανική μειονότητα σε πλειονότητα, με κάθε μέσο, ακόμη και με την εγκατάσταση μουσουλμάνων μεταναστών στην Ελληνική Θράκη, παρέχοντάς τους κάθε οικονομική, εργασιακή, επαγγελματική βοήθεια, καθώς και κοινωνική αποκατάσταση... κλπ

Μετά την απόκτηση της πλειονότητας των μουσουλμάνων στην Θράκη, με μια πιθανή προβοκατόρικη ενέργεια (όπως το 1955) εις βάρος της μουσουλμανικής μειονότητας, θα ζητήσει από τους Διεθνείς μηχανισμούς επέμβαση, ως αυτόκλητη προστάτιδα των μουσουλμάνων να επέμβει και στην συνέχεια να ζητήσει την αυτονομία της, την ανεξαρτησία της και μακροπρόθεσμα την ένωσή της με την Τουρκία, έχοντας ως βασικό άξονα/μοχλό προώθησης και εκτέλεσης της πολιτικής της το Προξενείο τους στην Κομοτηνή.

Όχι πια άλλες χαμένες πατρίδες.

Παρότι η εξωτερική πολιτική εφαρμόζεται από το Υπουργείο Εξωτερικών,

που γνωρίζει πολύ καλύτερα από τον καθένα μας τα χρόνια προβλήματα στην Ελληνική Θράκη για να λάβει τα απαραίτητα δραστικά μέτρα για την αποφυγή των αναφερομένων, ας μου επιτραπεί να παραθέσω παρακάτω και τα δικά μου προτεινόμενα μέτρα.

Ισχυρή κρατική παρουσία σε όλη την Ελληνική επικράτεια, και ιδιαίτερα στην ευαίσθητη αυτή περιοχή της Ελληνικής Θράκης, για να μην αμφισβητείται η Ελληνική κυριαρχία.

Αυστηρά προειδοποίηση στο τουρκικό Προξενείο στην Κομοτηνή, έτσι ώστε να περιορισθεί σε δραστηριότητες που απορρέουν μόνο από την επίσημη αποστολή του.

Να μην επιτραπεί η εγκατάσταση μουσουλμάνων μεταναστών στην εν λόγω περιοχή για ευνόητους λόγους. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί και με την ισχυρά αμυντική θωράκιση της, με δυνάμεις που θα ελέγχουν την εισροή τους και σε συνεργασία τοπικών παραγόντων-φορέων.

Να εκπονηθεί μεσοπρόθεσμο-μακροπρόθεσμο πρόγραμμα για την οικονομική, εκπαιδευτική, πολιτιστική και δημογραφική ανάπτυξη/αναπτέρωση στα πλούσια αυτά εδάφη της Ελληνικής Θράκης μας. Εάν είναι εφικτά δυνατόν να μεταφερθούν οι εναπομείναντες Έλληνες (κατ' εκτίμηση 150.000) από τις ακτές του Βορείου Ευξείνου Πόντου, στην Ξάνθη και στην Κομοτηνή, εφόσον το επιθυμούν, παρέχοντάς τους όλα τα απαραίτητα για να επιβιώσουν, έτσι ώστε να παραμείνουν στην περιοχή.

Το επίσημο κράτος και όλοι οι Έλληνες να αγκαλιάσουμε την μουσουλμανική μειονότητα με οποιονδήποτε τρόπο, έτσι ώστε να σταματήσει η επί σειρά ετών το καθεστώς της απαξίωσης και της αδιαφορίας που το Ελληνικό κράτος επέδειξε για όλη την Ελληνική παραμεθόρια περιοχή, συμπεριλαμβανομένης και της Ελληνικής Θράκης. Η απαξίωση/αδιαφορία αυτή τους οδήγησε στην αγκαλιά της άλλης πλευράς, γιατί έπαιξε τον ρόλο του καλού κηδεμόνα με την προσεγγίζουσα διορατική πολιτική τους.

Να εφαρμοσθεί πιστά η απόφαση της Συνθήκης της Λωζάνης που αναγνωρίζει την μειονότητα της Ελληνικής Θράκης ως «Μουσουλμανική-Θρησκευτική μειονότητα», και όχι τουρκική.

**Επιστολή των Ποντιακών Συλλόγων
του Ν. Πιερίας προς τους Βουλευτές του Νομού μας
με θέμα την ανασύσταση του ΤΑΠΑΠ**

Ανταλλάξιμη Περιουσία Ανασύσταση του ΤΑΠΑΠ

(Ταμείο Αποκατάστασης Αστών Προσφύγων).

Αξιότιμοι

Κύριοι Βουλευτές του Νομού Πιερίας

Λόγω των ιδιαίτερων οικονομικών συνθηκών στην χώρα μας έρχεται στην επιφάνεια το ζήτημα της Ανταλλάξιμης Περιουσίας. Δηλαδή της περιουσίας που προέκυψε από τα μουσουλμανικής ιδιοκτησίας ακίνητα που υπήρχαν στην Ελλάδα μετά την ολοκλήρωση της Ανταλλαγής των Πληθυσμών, ως απόρροια της Συνθήκης της Λωζάνης. Μιας περιουσίας που υποχρεωτικά, με βάση το νομικό πλαίσιο που ορίζει τη χρήση της, θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί για την αποκατάσταση των προσφύγων του '22.

Η λεγόμενη δημόσια περιουσία διακρίνεται σε διάφορες κατηγορίες, μια εκ των οποίων περιλαμβάνει τα ανταλλάξιμα κτήματα. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του υπουργείου Οικονομικών η συνολική αξία των ακινήτων του Δημοσίου, από κτίρια μέχρι παραλίες, ξεπερνά τα 300 δισ. ευρώ. Έχουν καταγραφεί περίπου 72.000 δημόσια ακίνητα, με την αντικειμενική αξία τους να εκτιμάται στα 272 δισ. ευρώ, ενώ σε 41.000 υπολογίζονται τα ανταλλάξιμα κτήματα, η αξία των οποίων δεν είναι σαφώς υπολογισμένη. Κατ' άλλους τα Ανταλλάξιμα Κτήματα, αστικά και αγροτικά, ανέρχονται σε 20.000 διασπαρμένα σε 28 νομούς της χώρας και κατέχονται αυθαίρετους από τρίτους. Η Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου (ΚΕΔ) διαχειρίζεται περίπου το 90% αυτών των δημόσιων ακινήτων, ενώ το 8% ανήκει στην Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης, σε διάφορα υπουργεία και σε διάφορα ασφαλιστικά ταμεία.

Για την προσφυγική αποκατάσταση από την Ανταλλάξιμη Περιουσία χρησιμοποιήθηκε μόλις το 20% .

Εξ αιτίας αυτής της διαχείρισης κληρονομήθηκε το κοινωνικό ζήτημα της αποκατάστασης των αστών προσφύγων, μεγάλο μέρος των οποίων δεν αποζημιώθηκε, όπως προέβλεπε η Συνθήκη της Λωζάνης. Ακριβώς γι αυτό το λόγο συστάθηκε ως ΝΠΔΔ το 1957 το ΤΑΠΑΠ (Ταμείο Αποκατάστασης Αστών Προσφύγων).

Το Ταμείο αυτό καταργήθηκε το 1998 επί υπουργίας Γιάννου Παπαντωνίου (κυβέρνησης Σημίτη) παρά τις έντονες διαμαρτυρίες των προσφυγικών οργανώσεων. Η διαχείριση πλέον πέρασε στην Κτηματική Εταιρεία Δημοσίου (ΚΕΔ) και στη συνέχεια στο ΤΑΙΠΕΔ. Η Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου (ΚΕΔ) διαχειριζόταν περίπου το 90% αυτών των δημόσιων ακινήτων, ενώ το 8% ανήκε στην Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης, σε διάφορα υπουργεία και σε διάφορα ασφαλιστικά ταμεία. Τη στιγμή της διάλυσης του ΤΑΠΑΠ (Νοέμβριος 1998) στον ειδικό του λογαριασμό υπήρχαν 7,5 δις δραχμές. Έκτοτε τα έσοδα από τη εκποίηση της Ανταλλάξιμης περιουσίας εισπράττονται υπέρ του δημοσίου στον κωδικό αριθμό εσόδων 3827.

Το μέλλον της Ανταλλάξιμης Περιουσίας θα κριθεί από την εξέλιξη της ελληνικής οικονομίας και τις ανάγκες του κράτους να χρηματοδοτήσει τόσο τις απαιτήσεις των δανειστών, όσο και τις δικές του λειτουργικές ανάγκες. Ο κίνδυνος να εξαφανιστούν οριστικά τα περιουσιακά στοιχεία του προσφυγικού ελληνισμού είναι όσο ποτέ προφανής.

Αυτό που δεν είναι ακόμα σαφές είναι εάν το ελληνικό δημόσιο έχει το δικαίωμα να υποθηκεύσει την περιουσία των προσφύγων η οποία καλύπτεται από μια πολύ ισχυρή διεθνή συνθήκη (Λωζάνη, 1923) και για την οποία προβλέπονται συγκεκριμένες χρήσεις.

Η έως τώρα συμπεριφορά του ελληνικού δημοσίου είναι αρνητική και στοχεύει στην ικανοποίηση αποκλειστικά των δικών του αναγκών μέσω της αποστέρησης των δικαιούχων από την περιουσία τους και την απομάκρυνση των εκπροσώπων τους από τους μηχανισμούς που τη διαχειρίζονται

Η ανασύσταση του ΤΑΠΑΠ με τη μορφή που προϋπήρχε του '98 θα πρέπει να είναι το πρώτο βήμα για να συγκεντρωθεί το σύνολο της Ανταλλάξιμης Περιουσίας.

Το επόμενο βήμα θα ήταν η αναλογιστική μελέτη για την περιουσία αυτή, η νομική μελέτη για την κατανόηση του πλήρους νομικού πλαισίου που έχει θεσπιστεί από το 1930 και εφεξής και η πολιτική απόφαση για τους τρόπους αξιοποίησής της

Με εκτίμηση

ΟΙ ΠΟΝΤΙΑΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΝΟΜΟΥ ΠΙΕΡΙΑΣ

Μαρτυρία του Κων/νου Χαριτόπουλου και του Παναγιώτη Αδαμίδα απο τον Όφι στην δημοσιογράφο Ελένη Γαζή του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών το 1965

Συνέχεια από τη σελ. 1

νε στους

αξιωματικούς και στρατιώτες. Καλοί ήτανε. Τίποτε άσκημο δεν έκαναν. Ούτε τούς Τούρκους καθόλου τούς πείραξαν. Από τό χωριό μας, όμως, οι μισοί Τούρκοι μείνανε, οι άλλοι φύγανε. Οι αγάδες φύγανε όλοι.

Στα 1916 μπήκανε οι Ρώσοι, φθινόπωρο τού 1917, από Νοέμβριο-Δεκέμβριο, έγινε αποχώρηση. Μέ τήν επανάσταση στή Ρωσία των μπολσεβίκων βγήκε διαταγή ό στρατός νά γυρίσει πίσω.

Μέχρι τόν Ιανουάριο του 1918 έφυγε κι ό τελευταίος Ρώσος στρατιώτης. Τότες φύγανε και δικοί μας Χριστιανοί πολλοί. Από του Λέκα φύγανε σχεδόν όλες οι οικογένειες. Κι από μάς φύγανε πάνω από δέκα. Φοβήθηκαν τήν κατάσταση, όταν θά γύριζαν πίσω οι Τούρκοι. Στο αναμεταξύ είχανε γίνει κι από τούς Ρωμιούς πολλά στραβά. Ενεργήσανε νά εξοριστούνε αγάδες, κλεισιές κάνανε από τά εγκαταλειμμένα τουρκόσπιτα, άσκημα πράματα.

Ό Χρυσάνθος, ό δεσπότης, πού ήρθε από τήν Τραπεζούντα, είχε μιλήσει πολύ αυστηρά. «Προσέχετε», είπε, «πώς φέρνεστε. Οι Τούρκοι θάρθει μέρα πού θά γυρίσουνε, άμα έχετε κάνει κακό, θά τό πληρώσετε άσκημα». Ποιος τόν άκουγε όμως! Και πραγματικά, ως νάρθει καιμακάμης και νά μπει μιά τάξη, έπεσε αναρχία μεγάλη, όταν φύγανε οι Ρώσοι. Έξι μήνες ό τόπος ήτανε ακυβέρνητος. Δέν μπορούσες νά βρεις προστασία!

Τόν Ιανουάριο τού 1923 ήρθε διαταγή νά κατεβούμε όλοι στο Σολακλί. Μάς είπανε θά φύγουμε πιά στην Ελλάδα. Μάς βάλανε όλους και υπογράψαμε χαρτί, πώς φεύγουμε μέ τή θέλησή μας.

Στό Σολακλί μείναμε δεκαπέντε μέρες για νάρθει πλοίο νά φύγουμε. Σέ καφενεία μέναμε. Τρία γρόσια τό άτομο πληρώναμε κάθε βράδυ. Ηρθε ύστερα τουρκικό πλοίο και μπαρκάραμε. Μέ βάρκα πηγαίναμε στο πλοίο. Εισιτήριο βγάλαμε για νά μπούμε. Είπανε, οι άποροι νά πληρώσουνε τά μισά. Ύστερα δέν τούς πήρε όλους ό καπιτάνιος. Μείνανε περίπου δεκαπέντε οικογένειες και φύγανε τρεις-τέσσερις μήνες κατόπι από μάς και πήγανε αυτοί Ρωσία κι από κει Ελλάδα.

Άπό τούς Ζησιώντ' όσοι ήτανε, μπήκανε όλοι στο πλοίο. Περί τις είκοσι οικογένειες ήτανε. Οι άλλοι είχανε φύγει μέ τούς Ρώσους. Τό τουρκικό πλοίο πήγε στην Πόλη. Μείνανε εκεί περί τούς δύο μήνες και μέ τόν « Άγιο Νικόλαο», τό πλοίο, από τήν Πόλη ήρθανε στην Ελλάδα, καλοκαίρι τού 1923.

ΖΟΥΡΕΛ (Surel, Sarayköy)

Ό οικισμός Ζουρέλ1 πού ή επίσημη ονομασία του ήταν Τσαλέκ, χρωστά τό όνομά του στον τουρκικό μαχαλά Τσαλέκ Ισλάμ (ή Μαμουκάντος) πού συνόρευε μέ τά ελληνικά σπία του χωριού (Ρούμ Τσαλέκ). Κτισμένος σέ πλαγιά στην κοιλάδα τού Balıci dere, πού εκβάλλει 5 χλμ. ΒΑ τού Σολακλί στή Μαύρη Θάλασσα, βρισκόταν, σέ υψόμετρο 300-350 μ., 8χλμ. ΝΑ τού Σολακλί, 17 χλμ. ΝΔ της Ριζούντας και 54 χλμ. Α-ΝΑ τής Τραπεζούντας. Διοικητικά υπαγόταν στο καιμακαμλίκι τού Σολακλί, στο μουτσαριφλίκι τής Ριζούντας και στο βαληλίκι τής Τραπεζούντας. Εκκλησιαστικά ανήκε στή μητρόπολη Τραπεζούντος. Ό οικισμός ήταν μεικτός, αποτελούμενος από Ελληνικές και τουρκικές οικογένειες. Οι 300 περίπου Έλληνες κατάγονταν οι περισσότεροι από τήν περιοχή τής Ριζούντας και μιλούσαν ποντιακά. Στον οικισμό υπήρχαν δύο εκκλησίες, από τις όποιες ή παλαιότερη ήταν αφιερωμένη στή Ζωοδόχο Πηγή και ή νεότερη στην Κοίμηση τής Θεοτόκου, καθώς και τετρατάξιο δημοτικό σχολείο. Η οικονομία τους βασιζόταν κυρίως στή γεωργία και τήν κτηνοτροφία. Οι κάτοικοι διέθεταν μέρος τής παραγωγής τους, κυρίως καλαμπόκι, φασόλια, κάνναβη και κτηνοτροφικά προϊόντα στην αγορά τού Σολακλί. Μέ τήν Ανταλλαγή, οι περισσότεροι κάτοικοι εγκαταστάθηκαν στους νομούς Δράμας και Πιερίας.

«Άοπλοι άνθρωποι ήμαστε, τί φόβο είχανε από μας»

Μαρτυρία Παναγιώτη Αδαμίδα
(Νέα Τραπεζούντα Κατερίνης)

Και τήν ήμερα και τό μήνα και τό χρόνο, πού φύγαμε από τό Ζουρέλ, τά θυμούμαι σαν τώρα. Δεκεμβρίου 4 ήτανε, τού 1920. Από δυό-τρεις μήνες πριν είχε βγει ή διαταγή, όλοι οι άντρες από δεκαπέντε χρονώ μέχρι εξήντα πέντε νά παρουσιαστούμε. Από τά χωρία άλλοι κρύβονταν στα δάση, σέ λάκκους μέσα, όπου θέλεις, νά μην πάνε. Κρυφόστρατοι. Άλλοι κάνανε συνεννόηση μέ τουρκικό μοτόρι, δίνανε χρήματα και μπαίνανε νύχτα και φεύγανε για τή Ρωσία. Δεκαοχτώ παλληκάρια παρουσιαστήκαμε στο Σολακλί. Από κει κινήσαμε προς τά δυτικά. Περάσαμε Σούρμενα και φτάσαμε Τραπεζούντα. Οι ζαπτιέδες από τό Σολακλί μάς παραδώσανε σ' άλλη φρουρά. Προτού μπούμε στην Τραπεζούντα συναντήσαμε τουρκικό στρατό. Έρχονταν από τή Σάντα, όπου είχανε πολεμήσει μέ τούς αντάρτες.

Όταν μάς είδε ό αρχηγός τους, ρώτησε τόν τζανταρμά πού μάς συνόδευε: «Τί είναι αυτοί;». Ό τζανταρμάς τού είπε: «Ρωμιοί είναι», και ό Τούρκος έβρισε κι απάντησε: «Άκόμη δε βγήκε ή ρίζα τους, ακόμη υπάρχουνε αυτοί οι ελεεινοί;».

Μιά βραδιά μείναμε στο ελληνικό σχολείο τής Τραπεζούντας. Τό πρωί κινήσαμε. Τώρα ήτανε κι άλλοι μαζί μας, πού πήγαμε από Τραπεζούντα. Προχωρήσαμε προς Μεσαραιά, περάσαμε τό Τζεβιζλούκ, πήγαμε στο Χαμφικιοϊ. Εκεί είχε πολλά χάνια ελληνικά και μείναμε λίγο. Ηρθανε κοντά μας Τούρκοι σουβαρήδες [ιππείς]. Μάς έκανε εντύπωση, γιατί τόση προφύλαξη για μάς; Άοπλοι άνθρωποι ήμαστε, τί φόβο είχανε από μάς. Μάς εξήγησε ό τζανταρμάς πώς κατεβαίνουνε αντάρτες από τή Σάντα και, όποιον Χριστιανό βρούνε, τόν στρατολογούνε για τό αντάρτικο τους. Γι' αυτό μάς φρουρούσανε έτσι οι σουβαρήδες.

Πήγαμε στο δάσος τού Χαμφικιοϊ. Από κει κατέβαζαν όλοι τήν ξυλεία. Είχε γυναίκες Ρωμείσες. Φορούσανε μάλλινα χοντρά παντελόνια, είχανε βγει στα βουνά και ζούσανε. Βλέπανε έναν δικό μας, τόν Αντρίκα, πού ήτανε πολύ φτωχικά ντυμένος, και λέγανε: «Ντο χαλεποφόρος άνθρωπος είναι αυτός! Πού πάει έτσι αυτός ό σάτσαλος;».

Άπό κει προχωρήσαμε για Ζύγανα. Στο δρόμο ό τζανταρμάς ήθελε νά σταθούμε και νά τού παίξουμε κεμεντζέ. Έγώ έπαιζα τόν κεμεντζέ, τόν είχα μαζί μου στην τσάντα μου. Δε δέχτηκα. Ό τζανταρμάς είπε: «Θά δέσω τά χέρια», τότε. Έβγαλε τό φόρεμα από τήν κεφαλή μου και μ' έδεσε τά χέρια μου. Έγώ τού απάντησα: «Θά πάμε στο καρακόλι και θά σέ αναφέρω. Ό,τι νά μέ κάνεις, κεμεντζέ δέν παίζω. Μιά ψυχή έχω, άς βγει». Προτού νά φτάσουμε στο καρακόλι, μ' έλυσε τά χέρια νά μην τόν αναφέρω.

Στα Ζύγανα μάς βάλανε σ' ένα αχούρ'. Ένας Τραπεζούντιος ήτανε μαζί μας, ό Μουχαήλ. Ό λόγος του είχε πέραση στους Τούρκους, μίλησε και μάς πήρανε άπ' τό αχούρ' και μάς βάλανε στα χάνια. Από κει πήγαμε στην Άρντασσα. Μείναμε κοντά στο ποτάμι. Πήγαμε στο Μπεσκιλισέ κι από κει στο Τεκέ. Εκεί μάς πήρανε ό,τι όργανα είχανε.

Έγινε κι επεισόδιο. Μαζί μας ήτανε κι αρκετοί Τούρκοι. Φυγόστρατοι ήτανε και τούς είχανε πιάσει. Εκεί πού μάς βάλανε λοιπόν, ό Τούρκος άναψε φωτιά νά ρίχνει τις ψείρες του, νά καούνε, Έγινε ντουμάνι πολύ. Ένας δικός μας φώναξε: «Θά πνιγούμε». Ό χωροφύλακας άκουσε και μπήκε μέσα. Ό Τούρκος φοβήθηκε, ό χωροφύλακας βρήκε τήν ευκαιρία και τού άρπαξε τά χρήματά του. Ύστερα εκείνος χάλασε τόν κόσμο: «Μού κλέψανε τά χρήματά μου, μου κλέψαν τά χρήματά μου». Ό χωροφύλακας έκανε και τόν άγριο. «Θά ειδοποιήσω», είπε, «νάρθουνε νά κάνουνε έρευνα, νά βρεθούνε τά χρήματα τού ανθρώπου». Ηρθανε σουβαρήδες, μάς κάνανε έρευνά, δε βρέθηκε τίποτε και μας αναγκάσανε νά δώσουμε όλοι, για νά μαζευτούνε πέντε παγκανότια νά τά πάρει ό Τούρκος.

Φύγαμε από κει προς τόν Καλέ. Άπό τό σημείο εκείνο χωρίζει ό δρόμος για Έρζινγκιάν κι Έρζερούμ. Πήγαμε στο καρακόλι κι αναφέραμε τό επεισόδιο μέ τά χρήματα. Ό τσαούσης άνάγκασε τό χωροφύλακα κ' έδωσε πίσω τά λεφτά και τά πήραμε. Τή νύχτα ήρθε άλλος τζανταρμάς, λέει:

«Ποιος είναι Όφλης εδώ;». Τού απάντησα πώς εγώ είμαι, κι εκείνος: «Έσύ σκότωσες τόν αδελφό μου στα βουνά!». Τέλος πάντων, τού δώσαμε τσάι και τσιγάρα και μαλάκωσε, αλλά τό πρωί ήρθε άλλος μέ μιά βέργα και, χωρίς λόγο, μάς άρχισε στο ξύλο.

Άπό τό καρακόλι προχωρήσαμε και φτάσαμε στο Βακούφ ντάγ, τελευταίο όριο για νά περάσεις στο Παϊπούρτ. Μαζί μας ήτανε και εικοσιπέντε Άργυροπολίτες. Μάς κάνανε έρευνα μεγάλη και αυστηρή, νά μην έχουμε τίποτε επάνω μας, ούτε ξυραφάκι, τίποτε. Κοντά μας ήτανε κι ένας Σαμφουλής Τούρκος. Κι αυτός φυγόστρατος ήτανε και τόν πιάσανε στην Τραπεζούντα και τόν ρίζανε μαζί μας. Αυτός ήτανε φοβερός. Όλο προσοίσεις έκανε. Πήγαινε κι έλεγε στους Τούρκους,

ό τάδες άπ' τούς Ρωμιούς ήτανε αντάρτης, διάφορες κατηγορίες. Μάς έκανε τάχα τό φίλο γιά νά πάρει λόγια. Κι εμένα μέ μπέρδεψε καί, ενώ τούς άλλους τούς πήγανε στό χάνι, εμένα μέ καλέσανε στό καρακόλι. Τού Σαμψουλή δουλειά ήτανε. Καί τάχα έκανε καί τό φίλο καί ήρθε από πριν καί μου είπε: - «'Άκουσα πώς θά σέ σκοτώσουνε στό ξύλο». Στο καρακόλι μου είπανε ότι έχω μεγάλη κατηγορία καί θά μ' αναφέρουνε στό ντιβάν. Τούς απάντησα ότι είναι συκοφαντίες όλα.

Ο τσαούσης είπε: -«Τί θά μέ δώσεις, αφού είναι έτσι, νά μή σέ αναφέρω;». -«'Ένα ρολόι έχω», τού είπα, «τό κρατούσα νά τό δώσω στό 'Ερζερούμ, πάρ' το κι αυτό». Πήρε τό ρολόι, έσκισε τήν αναφορά καί μ' άφησε. Πρώτα, όμως, μέ βάλανε καί τούς έπαιξα κεμεντζέ. Όλη μέρα τούς έπαιξα καί χορευάνε. Τό βράδυ μ' αφήσανε καί πήγα στους άλλους. Ο Σαμψουλής κοίταζε περίεργα πού γύρισα γερός. - «Τί σέ κάνανε;» μου είπε.

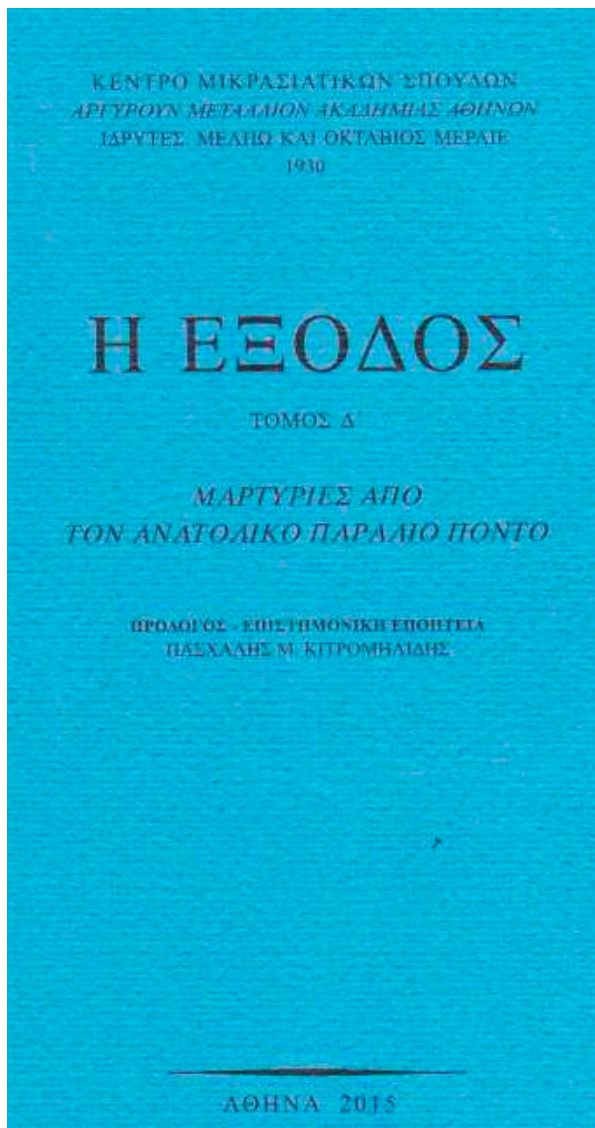
Έγώ είπα μόνο γιά τό χορό. Ούτε γιά τήν αναφορά, ούτε γιά τό ρολόι, τίποτα. Απόρρεσε ό Σαμψουλής. -«Περίεργο», μου είπε, «εμένα μέ είχανε πει πώς θά σέ σκοτώσουνε στό ξύλο».

Πήγαμε ύστερα στην Παϊπούρτ. 'Απέξω βρήκαμε δυό Ρωμιούς, λιποτάκτες. Μάς παρακαλούσανε νά τούς δώσουμε λίγο ψωμί. Τά πόδια τους καί τά χέρια τους ήτανε καμένα από τά κρουσπαγήματα. Μείναμε τρεις μέρες στην Παϊπούρτη -είχε στρατιωτικό κέντρο διερχομένων- καί πήγαμε στα μαντένια, στό Κότσκιρι. 'Ένα σταθμό κάναμε καί φύγαμε.

Πήγαμε στό Κόπ νταγί, τό όρος. Σ' αυτό τό όρος είχε πεθάνει στό σεφερμελικ πατριώτης μας, ό πατέρας τού Κωστή. Μαζί μας ήτανε ό Κωστής καί γύρευε νά βρει τά κόκαλα τού πεθαμένου πατέρα του. Εκεί ήρθε ένας γέροντας Τούρκος, ρεϊζης στό βουνό, καί μας είπε ότι έχει πολύ χιόνι καί δέν μπορούμε νά προχωρήσουμε. -«Έχει μεγάλη φουρτούνα», μάς είπε καί σταθήκαμε εκεί κάμποση ώρα. 'Υστερα ό ίδιος ήρθε πάλι καί είπε ότι μαλάκωσε λίγο ό καιρός καί μπορούμε νά φύγουμε. Μάς δώσανε μιά κουταλιά μαύρο πιπέρι νά ζεσταθούμε καί ν' αντέξουμε. Πιάσαμε τήν κορυφή τού βουνού. Εκεί είχε καρακόλι καί χάνι.

Τό Κόπ νταγί είναι τό υψηλότερο όρος κι έχει πολλά νερά. Καθίσαμε στό χάνι καί πήραμε ρόφημα. Μείναμε λίγο νά περάσει ή φουρτούνα. Άμα σπάσει ό αέρας μπορείς καί βαδίζεις. Τό χιόνι, όσο καί νά είναι, δέν έχει κίνδυνο. Ο αέρας σέ πνίγει.

Βαδίζαμε κορυφογραμμή γιά νά φτάσουμε στό Τουρνακαμπάν. Σ' ένα μέρος τό χιόνι μάς σκέπασε ως τούς ώμους. Συνέχεια βαδίζαμε κορυφογραμμή. Δεξιά μας ήτανε, κάτω, ό Ευφράτης ποταμός κι αριστερά μας τό ποτάμι Τσορόχ. Πολύ χιόνι είχε, απερίγραπτο. Αν πέσεις κάτω, ένα δευτερόλεπτο νά έμε-

νες, σέ σκέπαζε τό χιόνι καί πήγαινες χαμένος. Κάτω στό δρόμο ήτανε συνεργείο καί καθάριζε τά χιόνια. Τραπεζούντια παιδιά ήτανε, αιχμάλωτοι κι αυτοί. Όπως καθάριζανε τά χιόνια, βρήκανε από κάτω κοπάδι ολόκληρο πρόβατα κοκαλιασμένα, παγωμένα. Τά πήρανε καί τά κόψανε ύστερα καί τά φάγανε. -«Γιά μάς τάκαμε ό Θεός», είπανε, «νά βρούμε τροφή».

Φτάσαμε στό Τουρνακαμπάν. Εκεί ό χαντζής μάς προειδοποίησε, μην τυχόν καί ξαπλώσουμε νά κοιμηθούμε. Άμα μείνουμε ακούνητοι, μάς είπε, θά παγώσουμε καί θά πεθάνουμε. Μάς έδωσε κρύο νερό καί βάλανε τά πόδια μας. Ο Μουχαήλ Παπαδόπουλος δέν τό άκουσε καί πήγε κοντά στη φωτιά νά ζεσταθεί καί τόν έπιασε ρίγος μεγάλο, πήγε νά τελειώσει.

'Από κει κατεβήκαμε στην Ασχάλα, περάσαμε τόν Ευφράτη ποταμό καί πήγαμε στό Καραμπουγιούκ. Μάς βάλανε σέ κάτι αχούρια μέσα, νά γλι-

τώσουμε άπ' τό πάγος. Ο μουχτάρης εκεί μάς φώναξε καί μάς έκανε διανομή ένα ζεστό ζουμί, νά ζεσταθούμε λίγο. Νομίζανε ότι θά πεθάνουμε. Σαν καμένοι ήμαστε από τό πολύ κρύο.

Πήγαμε μετά Ιλιτσε κι από κει τροχάδην - μέ τό μαστίγιο μάς απειλούσανε εκεί στή χωροφυλακή. Όλα ήτανε κάτασπρα κι εκεί από τό χιόνι. Μάς βάλανε στή χωροφυλακή καί μείναμε. Σαράντα μέρες είχαμε βαδίσει. Ζητήσαμε νά μάς φέρουνε λίγο νερό. Πέντε γρόσια δίναμε καί δε μάς φέρνανε. Μείναμε δεκαοχτώ μέρες στό 'Ερζερούμ. Μάς έτρωγε ή ψείρα. 'Από κει φύγαμε μέ κατεύθυνση τό Σαρικάμις. Πήγαμε Μαμαχατούν, Γκιωβρίκι, Χάντερε. Βλέπαμε ονόματα ελληνικά γραμμένα στό δρόμο. Όταν φτάσαμε στό Σαρικάμις, ακόμα δέν είχαμε στεγνώσει καί ήρθαν νά μάς πούνε ότι θά φύγουμε γιά τό Κάρς. Φωνάζανε τά ονόματα καί λέγανε κιάλας -«Τσαμπούκ, τσαμπούκ». 'Ακόμη θαρρείς κι ακούω τις φωνές τους, νά φωνάζουνε έναν-έναν: -«Τραπεζάν βιλαετινάν, 'Οφ καζασιντάν, Τσαλέκ ρούμ καριεσιντέν, Κεσίς όγλαριντάν, Αντρέα ογλί Μίτο». Όλο αυτό είναι γιά τ' όνομα τού Δημήτρη Παπαδόπουλου. 'Έλεγε ό χωροφύλακας: -«'Από τό βιλαετίο τής Τραπεζούντας, τόν καζά τού 'Οφι, τό χωριό Τσαλέκ ρούμ, τού παπά τού 'Αντρέα ό γιός, ό Μίτος».

Έτσι φωνάζανε γιά όλους μας. Οι μικροί μείνανε νά φύγουνε μ' άλλο σεφέκι, οι άλλοι μισοί φύγανε. 'Υστερα μάθαμε πώς όσοι μείνανε στό Σαρικάμις πεθάνανε όλοι. Κόβανε όλη μέρα τσάμια, μουσκεύανε απ' τά χιόνια καί τόν πάγο, πλαγιάζανε βρεμένοι, αρρωστήσανε, πεθάνανε κι απομείνανε εκεί.

Μείναμε έξι μήνες στό Κάρς. Μάς βάλανε καί δουλεύαμε τέχνη. Μαραγκοί δουλεύαμε γιά τις ανάγκες τού στρατού. 'Από κει αποφασίσαμε μιά ομάδα, οι Οφλήδες, καί δραπετεύσαμε. 'Ητανε 22 Μαΐου τού 1922 πού ξεκινήσαμε. Πήγαμε πρώτα στό Κιούμρι. Αρμένηδες ήτανε εκεί. Είχε κι έντεκα ελληνικές οικογένειες κι έναν παπά. Αυτός μάς βοήθησε πολύ. Μάς έδωσε πιστοποιητικά γραμμένα στή ρωσική, γιά νά μπορούμε νά περάσουμε στή Ρωσία. Φύγαμε γιά Τιφλίδα. Περάσαμε, γιά νά πάμε, ένα ποτάμι καί κοντέψαμε νά πνιγούμε εκεί. Πώς τό λένε τό ποτάμι δε θυμούμαι.

Ξέρω πώς ενώνεται μέ τής Τιφλίδας τόν ποταμό.

Στην Τιφλίδα μάς περίθαλψε ή ελληνική κοινότητα. Μάς δώσανε όλους πιστοποιητικά ρωσικά νά περνούμε ελεύθερα. Μείναμε δώδεκα μέρες, πήγαμε στό Μπατούμ κι από κει, μέ τό σιδηρόδρομο, στό Σοχούμ. Μείναμε εκεί μέχρι τό Φεβρουάριο τού 1923. Είμαστε πολλοί Έλληνες. Τό Φεβρουάριο μπαρκάραμε σέ ρώσικο πλοίο, τό «Λένιν», καί φύγαμε γιά τήν Ελλάδα.

(Ελένη Γαζή, 17.5.1965)

Βιβλιογραφία «Έξοδος»

Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών

ΙΣΙΟΛΕΞΟ ΝΟ 17

- 1α) Τα ζωύφια στο στρώμα (πληθ.), β) Ο χάρος στα ποντιακά.
- 2α) Πάστα από καρύδια, β) Το μίσος, ο θυμός.
- 3α) Το κατακάθι του κρασιού, β) Ο γάμος.
- 4) Αυτός που σκαλίζει το χώμα με τα χέρια του.
- 5α) Το αφράτο και μαλακό χώμα, β) Η κατάντια.
- 6α) Ύφασμα για ρούχο ανδρικό, β) Η κηρήθρα των μελισσών.
- 7α) Δίνει απάντηση, β) Το αναμμένο κάρβουνο.
- 8α) Βγάζει δυσοσμία, β) Πιάτο αβαθές από πορσελάνη.
- 9) Ο τσιγκούνης, ο γύφτος.
- 10α) Το στενό φόρεμα, β) Χόρτο για βοσκή ζώων.
- 11) Γυναικεία ζώνη από μετάξι.
- 12α) Η μάγισσα (Μαΐσα), β) Το σιμπούρι στα ζώα

Η λύση του προηγούμενου ισιόλεξου Νο 16.

- 1) Ανακαλλίουμε, 2) Αποκουρκουλιάζω, 3) Αποκεντρίομαι, 4) Αποσκεβαρίομαι,
- 5) Αποσαμακούμαι, 6) Αποχαλειριούμαι, 7) Κατακεφαλιάομαι, 8) Κουνουπίομαι,
- 9) Κουτουνοκέφαλος, 10) Λαλατσοκέφαλος, 11) Λογοπιάσκουμαι,
- 12) Μακρογουλιάομαι, 13) Μαραγγουλιασμένος.

Διόρθωση Λάθους

Στο ισιόλεξο Νο 16 στον ορισμό 10) η σωστή λέξη είναι Λαλατσοκέφαλος και στο 11) Λογοπιάσκουμαι. (Εκ παραδρομής γράφτηκε στο ισιόλεξο το γράμμα Π αντί για το Λ)

Τερζίδης Αριστείδης (Ο Δίκαιος)

1	Ψ					Ψ							
2	Ψ					Χ							
3	Χ							Χ					
4	Χ									Σ			
5	Φ									Χ			
6	Τ							Τ					
7	Τ							Τ					
8	Τ									Τ			
9	Τ												
10	Τ							Τ					
11	Τ											Ζ	
12	Τ									Τ			

Από το άφηπυμ της Τιαγιάς

Ταξίδι στο χρόνο μέσα από το πλούσιο φωτογραφικό αρχείο του συλλόγου μας.

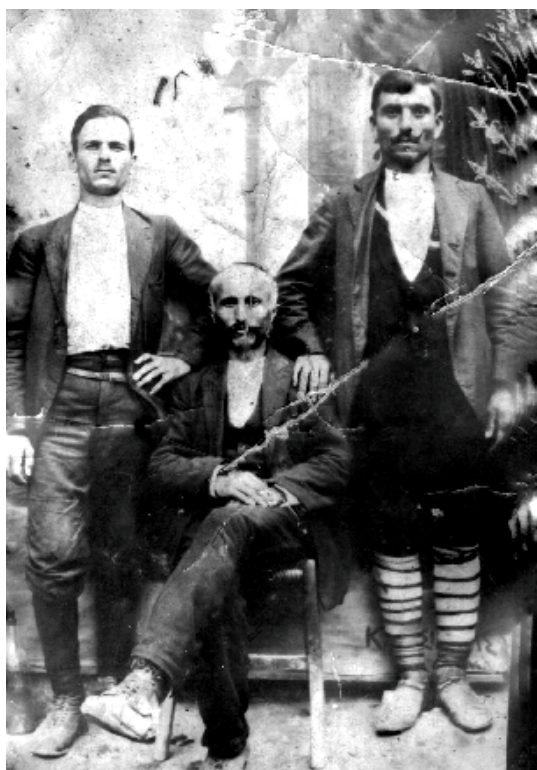
Αρχείο : Γεώργιος Σουντουλίδης

Φωτογραφία της οικογένειας Δημητρίου Σουντουλίδη: Πίσω και από αριστερά Νίκος – Σωτήρης στη μέση οι γονείς Δημήτριος και Όλγα κρατώντας στην αγκαλιά της την μικρή Σοφία και μπροστά από αριστερά Γιώργος – Πέτρος και Ανέστης.

Στο Περίβλεπτο Δράμας. Από αριστερά: Σταυριανίδης Θεόφιλος Ζανέτας Ιωάννης Παπαδόπουλος Βασ. Γιανταμίδης Δημήτριος Χρήστου Νικόλαος Σουντουλίδης Δημ. Παραδεισοπούλου Σοφ. Σουντουλίδου Όλγα

Φωτογραφία της δεκαετίας του 1920. Όρθιοι από αριστερά ο Αδαμίδης Γεώργιος και δεξιά ο αδερφός του Αδαμίδης Παναγιώτης – καθιστός ο Αδαμίδης Χρήστος.

Στο Περίβλεπτο Δράμας. Από αριστερά Σταυριανίδης Θεόφιλος – Χρήστου Νικόλαος – Σουντουλίδης Δημήτριος – μπροστά άγνωστος.

«Το Γεροντοκρέμιστο»

Οι παππούδες και γονείς μας, πρόσφυγες από τον Πόντο, από τα πολλά που λέγανε ή σαν ιστορίες ή σαν παραμύθια, ορισμένα είναι εντυπωσιακά, και σίγουρα κρύβουν κάποια αλήθεια.

Αυτό που θέλω να περιγράψω είναι συνδεδεμένο με την αρχαιότητα.

Κάτι που γινότανε π.χ. στην Αρχαία Σπάρτη αν δεν κάνω λάθος με τον Λυκούργο και τον Καιάδα.

Οι άνθρωποι τότε ζούσαν πολλά χρόνια όπως και ο Μαθουσάλας της Παλαιάς Διαθήκης.

Για να δώσουν ένα τέλος στην ζωή των γερόντων, των σακάτηδων και αναπήρων, όχι σαν τιμωρία αλλά σαν λύτρωση, επειδή δεν τους έπαιρνε ο χάρος, τους έριχναν στον Καιάδα. Στην σύγχρονη εποχή του 20ου αιώνα το εφάρμοσε και ο κακοθύμετος Hitler αυτόν τον νόμο, ο ένας από τους πολλούς δικτάτορες της ανθρωπότητας.

Ενθυμούμαι πριν από πολλά χρόνια ήταν ρωτούσα τις γιαγιάδες του χωριού μου, όπως την Μάνα μου την Ανθίκα, την γιαγιά Φωτεινή, την Αντρείνα, την Χαράλαμπίνα, την Ανθοπουλίνα, πως είναι στην υγεία τους μου έλεγαν:

-Εγέρασαμε, τα χρόνια εδέβανε, εμείς ατώρα είμαστε για το Γεροντοκρέμιστο.

Ακούγετε απάνθρωπο αν γινότανε έτσι σήμερα, με την εξέλιξη της ανθρωπίνης ιστορίας και του πολιτισμού. Σήμερα λέμε για τα περήφανα γερατεία, τους απόμαχους και κουρασμένους ανθρώπους, όπου με νόμο έχουν σύνταξη και ιατρική προστασία.

Τώρα πως μπορούμε να συνδυάσουμε τον Καιάδα της αρχαιότητας με το γεροντοκρέμιστο του Πόντου, σίγουρα κάποιοι ανθρωπολόγοι και ιστορικοί θα ξέρουν.

Αφορμή για έρευνα στην ιστοριούλα που θα περιγράψω, όπως την άκουσα.

Επέμεναν οι παππούδες μας πως υπήρχε το Γεροντοκρέμιστο. Ποιος ξέρει ύστερα από ποια ηλικία έπρεπε να γινόταν αυτό στα καημένα τα γερόντια;

Ένα αντρόγυνο, πολύ γέροι, τα παιδιά τους αποφάσισαν να τους πάνε στον Γεροντοκρέμιστο. Τους είπαν πως θα τους πάνε σε ένα μέρος ήσυχο, και δροσερό, όπου όλοι εκεί είναι πλούσιοι και ζούνε καλά. Τους πήγαν εκεί (δεν ξέρουμε πως), και τους πέταξαν στον γκρεμό. Έπεσαν πάνω σε χαμηλούς θάμνους και χόρτα. Μετά το πέσιμο άρχισαν να ψάχνουν ο ένας τον άλλο. Η Γραία αισθάνθηκε κάποια ζώα να την τριγυρίζουν. Τυφλή όπως ήτανε αγάλιασε τα μαλλιαρά τσακάλια και φώναξε προς τον άνδρα της.

-Γιάγκο τα παιδιά μου καλά έλεγαν. Αδά ουλ ζεγκίνηδες (πλούσιοι) είν. Ουλ πασαία γούνας φορούνε. Τόσο κατάλαβε η γραία, τυφλή και ανήμπορη πριν να καταλήξει τροφή για τ' αγρίμια.

Πολύ άγριο έθιμο πάντως αυτό το γεγονός. Εγώ ούτε θέλω να σκέφτομαι την κατάληξη αυτών των ανθρώπων, όπου τους πετούσαν τα ίδια τα παιδιά τους. Πολύ βάρβαρο κι απάνθρωπο αν γινόταν, στον Καιάδα της Σπάρτης ή στα Γεροντοκρέμιστα του Πόντου. Σήμερα 21ος αιώνας με την κρίση την οικονομική που υπάρχει στην χώρα μας, είναι πολύτιμοι οι παππούδες και γονείς και τα παιδιά τους προσέχουν να μην πεθάνουν, για την οικονομική βοήθεια που προσφέρουν. Εμείς κάποιας ηλικίας που είμαστε δεν διατρέχουμε τον κίνδυνο του Γεροντοκρέμιστου.

Τερζίδης Αριστείδης (ο Δίκαιος)